

Lakeuden Maanpuolustaja

Innolla ja sydämellä

Innostus, huumorintaju ja sosiaalisuus vakuuttivat valitsijat

Piirien uusi toiminnanjohtaja Jani Syvänen ottaa työn vastaan **Innolla ja sydämellä**

Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirien toiminnanjohtajaksi on valittu yksimielisesti 40-vuotias **Jani Syvänen** Kuortaneelta.

Jani Syvänen on viime vuodet työskennellyt Puolustusvoimissa eri tehtävissä. Räjähdelaitoksen Esikunnassa, Maavoimien Materiaalilaitoksen Esikunnassa ja viimeksi Puolustusvoimien Järjestelmäkeskuksessa Tampereella tuotetietoinsinööriä. Räjähdealan ja asealan rautainen ammattilainen. Aseet tulivat tutuksi jo lapsena, koska hänen isänsä oli asekeräilijä, keräilykohteena Suomen sodissa käytetyt sotilasaskäsiaseet. Sotilasarvoltaan hän on teknikkoyliluutnantti.

Syntyjään Jani on seinäjokinen, asunut lapsuuden Nurmon Hyllykalliolla ja aikuisiällä Ylistarossa.

Nykyisin hän asuu avopuolisonsa ja kahden koiransa kanssa Kuortaneella.

Pitkät työmatkat olivat yksi tärkeä syy, miksi hän etsi töitä kotimaakunnastaan.

Maanpuolustushenkisyys puolestaan

tärkeä peruste hakea piirin toiminnanjohtajaksi.

- Toiminnanjohtajan tehtävä sopii profiiliini ja nykyiseen elämäntilanteeseeni täydellisesti, olo oli kuin olisin lottovoiton saanut, kun sain tiedon valinnastani, kertoo Jani

Sivutoiminen yrittäjä

Vuonna 2011 Jani perusti oman yrityksen nimeltä Erikoistuote Syvänen. Yritys valmistaa käsityönä soittimien osia laatutietoisille soittajille. Yrittämisen vastapainona harrastuksena on vauhdikkaat kamppailulajit judo sekä nyrkkeily.

Innostus, huumorintaju ja sosiaalisuus vakuuttivat valitsijat

Piirien toiminnanjohtajaksi haettiin henkilöä, joka olisi maanpuolustushenkinen, yhteistyö- ja

esiintymiskykyinen, paineensietokykyinen ja itsenäiseen työskentelyyn kykenevä. Piirien puheenjohtajisto haastattelijoina vakuuttui siitä, että Jani Syvänen vastaa näihin vaatimuksiin.

Syvänen aloittaa toiminnanjohtajana 1.10. Nykyinen toiminnanjohtaja Ulla Muurimäki jää lomille lokakuun puolivälissä ja siirtyy sitten eläkkeelle.

Piirien toiminnanjohtajaksi haki 22 henkilöä, joista kahdeksan haastateltiin.

Tervehdys!

Ulla pyysi minua kirjoittamaan ”jotain hauskaa”.

Heti aluksi haluan kertoa olevani erittäin tyytyväinen ja motivoitunut, kun saan palata ”omieni joukkoon”. Etelä-Pohjanmaalla on pitkät perinteet maanpuolustuksesta. Pitelemätön kansakunta, jota jo Antti Tuurin Talvisota -romaanissa kuvailtiin niin innokkaaksi, jotta osaa oli pitänyt sitoa kiinni puihin. Minulle on siis suuri kunnia päästä sen kaikkein hurjimman reservin toiminnanjohtajaksi.

Työhistoria Puolustusvoimissa on ollut opettavaista ja kokemusrikasta aikaa. Matkan varrelle mahtuu monta tarinaa, mitä voi sitten jälkepäin muistella.

Etelä-Pohjalaisilla on varmasti kaikista heimoista omalaatuisin huumorintaju. Kun etelä-pohjolajalaan ”vähän trossaa”, niin ei se sitä ilkeyttä tee, siinä on aina hymy ja pilkettä silmäkulmassa. Tätä asiaa ei muilla paikkakunnilla välttämättä ymmärretä oikein tai ainakaan siihen ei ole totuttu.

Muistuu mieleen eräs juttu vuosien takaa. Aikanaan Pirkanmaalla työskennellessäni, nuori sotilasteknikko tepasteli pontevana työpaikan kantiiniin aamukahville. Uraa ei ollut tuolloin vielä montaakaan

kuukautta takana ja tuore nuorimies päätti keventää hiukan uniselta vaikuttavia

hämäläisiä omasta mielestään hauskaletkauksella: ”Huomenta herrasmiehet. Kyllä se on kuulkaas mukava herätä aamuin, kun tietää, että osaa...” – Aamukankeita hämäläisiä lausahdus ei naurattanut, ei patkän vertaa. Kahvit juotiin kyräillen ja nuori sotilasteknikko sai päivän päätteeksi kutsun päällikön puhutteluun. Aiheena oli ylimielisyys.

Tarinan opetus on se, että paree trossata omiensa joukos. Tuloo helepommin ymmärretyksi.

Minut tunnetaan sosiaalisena ja helposti lähestyttävänä miehenä.

Kun tiemme kesällä jossain kohtaavat, ottakaa hihasta kiinni ja tulkaa rohkeasti juttelemaan.

Parhainta kesäaikaa kaikille!

Kesäterveisin Jani Syvänen

Onnittelemme!

Lapualaiselle Jorma Kalliolle on myönnetty RUL:n kultainen ansiomitali soljen kera.

Jorma on toiminut viisi vuotta RUL:n liittovaltuuston puheenjohtajana ja sitä ennen neljä vuotta piirin puheenjohtajana, liittohallituksen jäsenenä ja liiton talousvaliokunnan puheenjohtajana.

Lakeuden Maanpuolustajain Tuki ry:n puheenjohtaja Jaakko Pukkiselle on myönnetty kunnallisneuvoksen arvo.

SISÄLTÖ

KIRJOITUKSET, sivu 2

- ◇ Piirikirjoitus RU
- ◇ Piirikirjoitus RES

JÄRJESTÖ, sivu 3

- ◇ E-P:n Reserviläisnaiset 20v
- ◇ Aluetoimiston terveiset
- ◇ Ylennyksiä

MPK, sivu 4

- ◇ Pohjanmaan Pauha
- ◇ Quo vadis MPK

TAPAHTUMAT SIVU 5

- ◇ Piirien kevätkokoukset ja palkitsemiset
- ◇ Puolustusministeri Niinistö
- ◇ Laihialle EU rahaa

SUOMI 100 MAANPUOLUSTUSHISTORIA Sivut 6-8

- ◇ Suomi 100 historiaa
- ◇ Aarne Aholan muistelmia
- ◇ Tali-lhantala
- ◇ Rauhansopimus
- ◇ Rauha
- ◇ Lapin sota
- ◇ Reserviläistoimintaa
- ◇ Talvi- ja jatkosodan kaatuneet

PERINNE sivu 9

- ◇ Puolalaisen tykistöluutnantin hauta
- ◇ Reserviläisliiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola Ilmajolle

TAPAHTUMAT, SIVUT 10 JA 11

- ◇ Nuku rauhassa
- ◇ Tapahtumia
- ◇ Räjähdekeskus testaa
- ◇ Suomi 100-kesäkiertue
- ◇ Tykistörykmentin komentaja Ilmajolla
- ◇ Aika vaihtuu aate säilyy

URHEILU, sivut 12-15

- ◇ Eteläpohjalaiset menestyivät kotikisoissa
- ◇ Ilmajoen ja Peräseinäjoen ampumaradoilla ruuti palaa koko kesän
- ◇ Ilmajoki RES-talvisotakilpailu
- ◇ Ilmajoki otti nuijan vuodeksi haltuunsa
- ◇ Ampumataitopäivä Kiimanevan radoilla
- ◇ Perinne- ja kiikariväärin PM-kilpailu Kauhavalla
- ◇ Urheilukalenteri
- ◇ PM- perinneväärin

PIIRITOIMISTO ON SULJETTU
Ajalla 20.6.-2.8.2018
Hyvää ja rentouttavaa kesää!

Piirilehtien kertomaa

Maailma digitalisoituu. Mediakentän muuttumista entistä enemmän digitaaliseksi ja paperiprintin katoamista on povattu vuosia; osittain kehitys on siihen jo johtanutkin. Yleistä kehityskulkua seuraavat myös maamme reserviupseeri- ja tiedotuslehdet, joista tämä kädessäsi oleva Lakeuden maanpuolustaja on yksi. Osa piireistä julkaisee lehteään vain digi-muodossa, osa paperisena, joillakin lehdestä tulee osa numeroista paperisina ja osa verkkolehtinä. Verkkomuotoon ajaa tietysti julkaisun edullisuus sekä mahdollisuus nopeisiin reagointeihin. Asiaa tosin monimutkaistaa verotus: Arvonlisäverottomuus vaatii ainakin neljä numeroa vuodessa paperilehtinä.

LMP on ainakin toistaiseksi julkaistu paperilla (näköislehti on toki verkossakin saatavilla), eikä asiaa näillä näkymin olla muuttamassa. Etelä-Pohjanmaalla pidetään mieluusti perinteistä kiinni monessa asiassa. Veikkaisin monen lukevan edelleen mielellään paperista lehteä, vaikka uusiin mediamuotoihin totutaan kaiken aikaa. Jossain vaiheessa kai LMP:kin saattaa joutua muuttamaan muotonsa digitaaliseksi.

Itselläni on liittovaltuuston jäsenenä myös mielenkiintoinen tilaisuus päästä lukemaan joitakin muita piirilehtiä. Postilaatikkoon kolahtelee ajoittain ainakin Helsingin reser-

vin sanomat, (Uudenmaan) Oltermanni, Keski-Suomen maanpuolustaja, Kymen salpa, Lapin nuija sekä Pirkan viesti. Saattaa niitä tulla vielä joku muukin. Voisihan samoihin lehtiin tietysti netissäkin tutustua, mutta en ainakaan minä niin jaksaisi tehdä. Sen verran vanhan liiton mies tässä(kin) asiassa olen.

Kyseisiä lehtiä lukiessa voi seurata, mitä vapaaehtoisen maanpuolustuksen saralla tapahtuu eri puolilla maata. Kiinnostavaa antia ovat myös historiasta kertovat jutut. Niiden lukemisessa ei ollenkaan haittaa, että ne ovat eri puolelta valtakuntaa. Esimerkiksi Keski-Suomen maanpuolustajasta jäi joulun alla mieleeni artikkeli Valtion tykkitehtaan historiasta. Siinäkin mielessä läheinen asia, että kyseisten Rautpohjan tehtaiden ohi kuljin päivittäin viiden vuoden ajan Kortepohjan ylioppilaskylästä Jyväskylän yliopistolle. Olisiko historiasektorissa Lakeuden maanpuolustajallekin jotain kehittämisen saamaa? Rehellisyyden nimissä kun on tunnustettava, että LMP on tällä hetkellä aika köykäinen läpyskä moneen muuhun verrattuna. Kirjistä siis riittää. Vaikka eihän niitä juttuja voi julkaista, jollei joku niitä kirjoita. Eri pitäjien kynämiehet siis asialle, laatikaa kirjoitus kiinnostavasta paikallistiedosta ja tarjotkaa lehdellemme!

Eri alueiden lehdistä tutustuu myös toimi-

joihin eri puolilla maata. Esimerkiksi Markus Lassheikki Kirkkonummelta tuli alustavasti tutuksi ensin Oltermannin sivuilta, sitten olinkin viime marraskuussa paikalla äänestämässä häntä liittovaltuuston puheenjohtajak-

si. Ja huomasiinhan myös sen, että monelle eteläpohjalaisellekin mm. sotahistoriallisista kirjoistaan tuttu, "ilmajokisten vävy" Porvalin Mikko Jyväskylästä oli ylennetty kapteeniksi viime itsenäisyyspäivänä. Niin että myöhästyneet onnittelut tätä kautta vaan Mikolle!

Teksti: Tuomas Taivalmaa

Tarjolla kesäksi monenlaista toimintaa, tervetuloa mukaan!

Etelä-Pohjanmaan reserviläistoiminta hakee linjaansa, kun reserviläisjärjestöille perustettu koulutusala päätettiin valita toisen isännän. Valmis kurssitus organisaatio järjesteli toimintansa talvella uusiksi joten seuraavan 1-3 vuoden aikana joudumme tuottamaan itse omat tarvitsemamme koulutuksemme. Suurella mielenkiinnolla odotamme ja katsomme miten toiminta tulee alueellamme kehittymään. Tulevana kesänä jokaisen reserviläisen on syytä omaehtoisesti ylläpitää ja kohottaa maasto- ja ampumataitojaan sekä maanpuolustustahtoaan hakeutumalla mukaan oman alueen toimintaan. Eikä ole kiellettyä järjestää yhdistyksien kesken yhteisiä tapahtumia.

Kurssitoiminta ja valmis harrastustoiminta on löydettävissä oman alueesi yhdistyksistä. Se voi löytyä nyt eri paikoista kuin aikaisemmin. Muutos on mahdollisuus joka saa huomioimaan toiminnan olennaisen ja tärkeimmän osan.

Hyvät suhteet ympäröivään yhteiskuntaan ja muihin sidosryhmiin antaa reserviläistoiminnan kehitykselle jatkossakin toiminnan kehityksen. Reserviläinen on aktiivinen ja omatoiminen omalla alueellaan.

Ammunta on suosituin ja laajin reserviläistoiminnan muoto. Siihen kuuluu laaja kirjo erilaisia aseita ja ampumalajeja alkaen ilma-aseammunnasta ja päättyen sovellettuun reserviläisammuntaan sotilaskaliberiaseilla. Vasta-alkajille on tarjolla koulutusta ja laina-aseita.

Useimmat paikallisyhdistykset järjestävät ammuntoa joko omilla radoillaan tai varoavat ampumavuoroja jäsenilleen paikallisilta radoilta. Ammunnan puitteissa järjestetään eritasoisia koulutusta, joka kattaa niin aloittelijat kuin ammuntaa jo pidempään harrastaneetkin. Monissa yhdistyksissä ja piireissä on aseita, ratoja ja kouluttajia, joiden avulla ammutaharrastus on helppo aloittaa. Enemmän ammuntaa harjoittavat

hankkivat yleensä Reserviläisliiton ampu- matorvan, joka oikeuttaa osallistumaan kaikkeen ampumatoimintaan sekä sisältää tarvittavan vakuutusturvan.

Suomalaiset sotilaat ovat kuuluisia paitsi hyvästä ammuntataidostaan myös kyvystään liikkua ja elää luonnossa kaikkina vuodenaikoina. Erilaisten maastotaitojen harjoittelu ja ylläpito onkin aina ollut yksi reserviläistoiminnan peruspilareista.

Hyvä fyysinen kunto on tärkeää paitsi kansalaisten hyvinvoinnin myös reservimme toimintakyvyn kannalta. Suomalaisen korkea maanpuolustustahto on puolustuskykymme kulmakivi. Maanpuolustustahdon ylläpitoon tähtäävä toiminta on Reserviläisten yleisin toimintamuoto. Käytännössä työ pitää sisällään erilaista maanpuolustusjuhlaa ja muita aatteellisia tilaisuuksia, kunniavartioiden ja seppelienlaskujen järjestämistä.

Monet paikallisyhdistyksien aktiivijäsenet hoitavat erilaisia järjestötehtäviä mm. veteraaniryhmissä. Useissa paikkakunnilla veteraanijärjestöjen toimintaa hoitavatkin käytännössä reserviläiset.

Naisten osallistumismäärän kasvu vaikuttaa yhdistysten toimintaan. Koska valtaosa naisista ei ole voinut suorittaa aikaisemmin varusmiespalvelusta, ei perinteinen reserviläisille suunnattu toiminta välttämättä heti sovellu heille sellaisenaan. Tämän johdosta myös yhdistystasolla tulisi kiinnittää huomiota naisia kiinnostavan, sotilaallisia valmiuksia palvelevan toiminnan

kehittämiseen tai muuhun toimintaan jotka he kokevat tarpeelliseksi maanpuolustuksen alueelta. Päävastuussa kehitystyöstä ovat naisjäsenet itse.

Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirit näkyvä ja kuuluu myös Farmari maatalousnäyttelyssä joten, suuntana kesällä farmarinäyttely isolla porukalla!

Heikki Tarkkanen

Kuva: Erkki Koivuporras

Kesäillan kirkko

Reserviläisjärjestöt juhlistavat satavuotiasta Suomea järjestämällä Kesäillan kirkko tapahtuman historiallisessa Isonkyrön vanhassa kirkossa keskiviikkona 9.8. alkaen klo 18. Puhujana emerituskenttäpiispa Hannu Niskanen. Musiikista vastaa Kyrönmaan puhaltajat. Illan päätteeksi kahvitarjoilu Pappilassa.

Tervetuloa!

Naiset juhlivat

Etelä-Pohjanmaan Reserviläisnaiset ry vietti 20-vuotisjuhlaansa Seinäjoella lauantaina 8.4.2017.

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset iloitsivat Etelä-Pohjanmaan naisten kanssa, kun Reserviläisliiton varapuheenjohtaja Terhi Hakola vei Tampereen Seudun Reserviläisnaisten onnitteluna juhlivalle yhdistykselle TSRN:n standaarin. Etelä-Pohjanmaan Reserviläisnaiset ry:n puheenjohtaja Pirkko Sysilampi otti onnittelet vastaan. Tampereen Seudun ja Etelä-Pohjanmaan Reserviläisnaisten yhdistyksillä on aikalailla samantyyppinen historia takanaan.

Juhlissa yleisöä viihdytti Viihdekuoro Sorja Pirjo Kotkaniemen johdolla

Alkuun, siis jo yli 60 vuotta sitten, naiset toimivat Reservin Aliupseeriyhdistysten naisjaostoissa lähinnä varainkerääjinä, mutta samalla pidettiin yllä myös naisten tärkeää osallisuutta vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä. Terhi Hakola viittasi myös juhlapuheessaan tärkeisiin historian vuosiin ja tapahtumiin. 20 vuotta sitten viisi naisyhdistystä lähti rohkeasti kohti uutta aikaa ja kehittämään naisten toimintaa Reserviläisliitossa.

Etelä-Pohjanmaan reserviläisnaiset ry on kokonaisen piirin kokoinen yhdistys, mikä on melkoinen alue hallittavana, mutta se on pysynyt hienosti koossa. On tärkeää, että meillä naisilla on keskinäinen yhteys, yhteistyötä ja päätösvaltaa yhteisessä Reserviläisliitossamme. Se on mahdollista, kun meillä on ystäviä yli piirien rajojen.

Teksti Tiina Kokkola
Kuva ja kuvatekstit Ulla Muurimäki

Liisa Toroskan huumoriesitys "Ottaa niin hermoihin", vei mukanaan ja hauskaa oli.

Juhlapuhuja Terhi Hakola korosti, että vain miehiä koskevaa asevelvollisuusjärjestelmää voisi täydentää yleisellä kansalaispalveluksella, joka koskisi molempia sukupuolia. Suomen perustuslaki mahdollistaisi tämän.

Pohjanmaan aluetoimisto

Pohjanmaan aluetoimiston alue käsittää kolme maakuntaa; Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Meidän alueella ei ole kouluttavaa joukko-osastoa. Alueellamme toimii Räjähdekeskus Ähtärissä ja kansanomaisten ilmaistuna Lääkintävarikko Ilmajoella.

Valtioneuvosto julkaisi puolustuselonteon helmikuun puolivälissä. Selonteossa nostetaan esille maanpuolustustahto ja vapaaehtoinen maanpuolustustyö. Kuten selonteossa todetaan; "Maanpuolustus on koko kansan asia, ja suomalaisten maanpuolustustahto on puolustuskyvyn perusta". Maanpuolustustahtoa ylläpidetään asevelvollisten (niin varusmiesten kuin reserviläisten) laadukkaalla koulutuksella ja tuemalla vapaaehtoista maanpuolustustyötä. Koska alueellamme ei ole Puolustusvoimien koulusta antavaa joukko-osastoa, korostuu vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevien järjestöjen merkitys.

Pohjanmaalla vallitsee vahva maanpuolustustahti ja -henki. Se on osa pohjalaista identiteettiä. Se hakee voimaa historiasta. Mutta ennen kaikkea meidän on kiitettävä vapaaehtoisia maanpuolustustekijöitä, jotka näkyvät erittäin aktiivisesti Pohjanmaan turuilla ja toreilla. Täällä on helppo olla ja toimia Puolustusvoimien edustajana.

Loistava esimerkki pohjalaisesta maanpuolustustahtosta on myös tässä Farmari-näyttelyssä esiin tuleva toiminta. Haluan puolustusvoimien ja aluetoimiston puolesta lausua lämpimät kiitokset niin Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirille kuin Etelä-Pohjanmaan Reserviupseeripiirille, että olette lähteneet tekemään "kökkää" maanpuolus-

tuksen puolesta.

Arvoisa Farmari-messuilla kävijä! Toivotavasti teistä mahdollisimman moni käy reserviläisten yhteisellä osastolla. Kenties joku kävijöistä saa kipinän tulla mukaan maanpuolustustoimintaan. Tehtäviä riittää kaikille.

Samalla kertaa toivotan niin kaikille tapahtuman järjestäjille, näytteilleasettajille kuin tapahtuman kävijöille hyvää Suomen juhla vuoden jatkoa - yhdessä - tillsammans.

Mika Piironen
Everstiluutnantti, aluetoimiston päällikkö

Kuva: Maanpuolustuskorkeakoulu, Aki Aunala

"Maanpuolustus on koko kansan asia, ja suomalaisten maanpuolustustahto on puolustuskyvyn perusta".

Ylennyksiä organisaatioissamme mukana oleville

Tasavallan presidentti on 4.6 ylentänyt **Komentajakapteeniksi** LMPT:n hallituksen ja Tukikompanian jäsen **Jyrki Viitala** Seinäjoki Aluetoimiston päällikkö on 4.6. ylentänyt **Sotilasmestariksi** Isonkyrön Reserviläisten puheenjohtaja ja piirihallituksen jäsen **Juhani Arkkola**. Pitkään Kurikan Reserviläisissä ja piirihallituksessa toiminut **Tapio Myllymäki** Isostakyröstä. **Väapeliksi** Liiton entinen puheenjohtaja **Mikko Savola** Ähtäristä

Luutnantiksi Ylihärman Reserviupseerikerhon puheenjohtaja **Niko Hautala**

Komentajakapteeni Jyrki Viitala

Sotilasmestari Juhani Arkkola

Sotilasmestari Tapio Myllymäki

Väpeli Mikko Savola

Sotilaan virsi

- Kristiinan Suomalainen seurakunta
- 1.9.2017 klo 18.30 Keskuskirkossa
- EP-Poliisilaulajien Kvartetti
- Kahvi ja mitalien jako
- Isojoen kirkossa 29.6. klo 18
- Puhuu everstiluutnantti Niilo Hakala
- Musiikista vastaa Isojoen soitokunta ja Isojoen Mieslaulajat

Tervetuloa veisaamaan ja hiljentymään isänmaallisessa hengessä!

Pohjanmaan maanpuolustuspiirin PAUHA17 -harjoitus yhdisti aktiiviset reserviläiset - naiset, miehet ja nuoret

Pauha-harjoituksilla on jo pitkä perinne aina huhtikuun toiseksi viimeisenä viikonloppuna. Järjestyksessään 17. koulutustapahtuma järjestettiin Kokkolan Lohtajalla, Vattajan ampuma- ja harjoitusalueella 21.-23.4. Nyt

johtovastuu oli eteläpohjalaisilla, Seinäjoen koulutuspaikan sitoutuneilla reserviläisillä. Myös Vaasan ja Kokkolan koulutuspaikkojen aktiivit olivat kiinteästi mukana esikunta-, kurssinjohtaja- ja kouluttajatehtävissä.

Kuvassa vasemmalla: Menossa on VIP-henkilön suojaus, nyt harjoitellaan ajoneuvojen kanssa. Kouluttaja, reservin luutnantti Hannes Mäkipernaa, antaa palautteen äskeisestä suorituksesta. Kuva: Pasi Lindroos

Seinäjoen SEDU:n vartijaopiskelijat huolehtivat kiitettävästi PAUHA 17:n alue-turvallisuudesta yötä päivää. Kuva: Jouko Liikanen

Harjoituksen johtajana toimi reservin majuri **Heikki Kuoppala** Lappajärveltä.

PAUHA17:n pääpaino oli paikallisjoukkojen koulutuksessa, ja harjoituksen toiminnot toteutettiin paikallispataljoonan johdon konseptilla. Koulutustapahtumia ja kursseja oli kaikkiaan 18, ja niille osallistui 343 henkilöä, joista suuri osa oli Puolustusvoimien vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) kutsuttuja reserviläisiä.

Puolustusvoimien tilaamien sotilaallisten kurssien kouluttajina toimivat MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiirin reserviläiset, joilla on Puolustusvoimien myöntämät kouluttajaoikeudet. PV:n valvojat tulivat Pohjanmaan aluetuomistolta Vaasasta.

Tukialueen taistelua harjoitettiin kolmella eritasoisella kurssilla, joilla muun muassa ammuttiin kertasingoilla ja PKM-konekivääreillä. Muita sotilaallisia koulutustapahtumia olivat kuljetuksen suojaus, paikallispataljoonan esikuntatyöskentely ja niin sanottu reserviläispäivä, jonne kutsutut sijoituskelpoiset nuoret reserviläiset pääsivät ampumaan ja tutustumaan muiden kurssien toimintaan.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta annettiin alueturvallisuudessa, eloonjäämisessä (SERE A -kokonaisuuden 1. osa), joukkojen perustamisessa, joukko- ja sektorivalvonnassa, esikunnan reservinä toimimisessa ja sotilaskuljetuksissa.

Nuoret pääsivät tutustumaan Puolustusvoimien toimintaan ja harjoittelemaan maastossa selviytymistä neljän joukkueen voimin. Myös sotilaskotitoimijat kertosivat harjoituksen varautumis- ja turvallisuuskoulutuksessa omaa poikkeusolojen toimintaansa.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen henki elää ja voi hyvin koko Pohjanmaan alueella

PAUHA17-harjoituksen erikoisuutena oli mukana neljä juuri äskettäin kotiutunutta rouva väneriä, jotka paitsi tutustuivat suuren vapaaehtoisen maanpuolustusharjoituksen

Tukialueen taistelun perusteet -kursilla opittiin ja harjoitettiin tarkastuspisteellä ajoneuvon tutkiminen myös peiliä käyttäen. Kuva: Satu Kungsbacka

rakentamiseen ja toimintaan, myös kouluttivat nuorten kurssilla.

Pauha-harjoituksissa on aina vahva yhteenkuuluvuuden ja yhdessä tekemisen henki, voimanaan reilu ja suora pohjalaisuus. Syvä toveruus ja luottamus toisiin muodostaa toimintakykyisen joukon, ja ilahduttavasti mukana on aina uusia vereksiä voimia, jotka takaavat vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen jatkuvuuden.

PAUHA17:n johtaja, reservin majuri Heikki Kuoppala, oli tyytyväinen aikaisemmissa harjoituksissa yhteen hioutuneen aktiivisen toimijakaartin osaamiseen ja motivaatioon viedä läpi iso ja vaativa koulutustapahtuma.

Pohjanmaan maanpuolustuspiirisä järjestettävistä koulutuksista voit lukea lisää osoitteessa www.mpk.fi/ Pohjanmaa

Teksti: Jouko Liikanen, PAUHA17:n tiedotuspäällikkö ja Pohjanmaan maanpuolustuspiirin Kokkolan koulutuspaikan tiedottaja

QUO VADIS, SEINÄJOEN KOULUTUSPAIKKA

Taustoja koulutuspaikan muutolle Kauhavalle.

Muuttuneen Pohjanmaan maanpuolustuspiirin rakenteeseen tuli kevään aikana myös toinen suuri uudistus: koulutuspaikan siirto Seinäjoelta Kauhavalle. MPK:n organisaatio-uudistuksen jälkeisessä maailmassa toi-

minnan tehostamiseen ja taloudellisuuteen jouduttiin kiinnittämään piiritasolla entistä enemmän huomiota: Seinäjoen koulutuspaikan vuokratulot olivat sangen suuret, eivätkä tilat silti tarjonneet mahdollisuutta

kaiken tarvittavan materiaalin varastointiin. Lopputalvesta alkaneessa selvitystyössä valikoitui hyvin nopeasti yksi vaihtoehto ylitse muiden: Kauhava.

Kauhavan koulutuspaikka mahdollistaa sekä koulutustapahtumien järjestäjille, että kurssilaiselle monia palveluita, jotka ovat aiemmassa koulutuspaikassa olleet haastavia tai jopa mahdottomia toteuttaa. Tällaisia ovat mm. sisämajoitusmahdollisuus usealle sadalle kurssilaiselle, modernit auditorio-, ja luokkaopetustilat, vasta kunnostetut pistooli- ja kivääriampumaradat koulutuspaikan välittömässä läheisyydessä sekä monipuoliset harjoitusmaastot niin maastokoulutukseen kuin rakennetun alueen taisteluun, näin muutamia mainitakseni. Suurienkin harjoituskokonaisuuksien järjestäminen on näin jo logistisesti huomattavasti helpompaa myös Etelä-Pohjanmaan alueella aiempien harjoitusten keskittyttyä etupäässä Kokkolan ja Vaasan alueille.

On toki luonnollistakin, että entisenä varuskunta-alueena LSK Business Parkin

Tuleva Kauhavan koulutuspaikan toimisto sijaitsee Lentosotakoulun perinteikkäässä esikuntarakennuksessa.

Kauhavan toimipaikka tarjoaa ideaalit puitteet juuri vapaaehtoiselle maanpuolustuskoulutukselle.

Eikä MPK Seinäjoeltakaan minnekään katoa. Koulutustoimintaa järjestetään Seinäjoella kuten tähänkin asti. Reserviläis- ja reserviupseeri- ja toiveiden mukaisesti Impivaaraan jää välivarasto, mistä käsin annetaan edelleen materiaalitukea toimijoille MPK:n koulustilaisuuksissa sekä reserviläisyhdistysten edustustilaisuuksissa käytettäväksi. Välivaraston hallinnoinnista vastaa tällöin piirien toiminnanjohtaja.

Sitoumuksen tehneille toimijoille järjestetään Kauhavan koulutuspaikan kattava esittely vielä loppukesän aikana. Kauhajoen koulutuspaikan ensimmäinen suurempi voimainponnistus on VAPEPA:n kanssa yhteistyössä järjestettävä ILMI17 –suurharjoitus. Tällöin alueelle odotetaan jopa kahtasataa kurssilaista kouluttautumaan mm. henkilöetsinnän, viesti- ja GPS-käyttötaitojen ja maastoensiaputaitojen saralle. Koulutuspaikasta toiminnasta vastaavat edelleen koulutuspäälliköt Heikki Kuoppala ja Juhani Alkio.

Aurinkoisia kesäpäiviä toivottaen, Jani Pikkarainen vt. piiripäällikkö

Piirien kevätkokouksissa huomiointiin ansioituneita ja palkittiin hyvistä saavutuksista.

Reserviupseeripiirin kevätkokous oli 28.3. POP pankki Pohjanmaan konttorilla Kauhavalla, jossa kokouksen aluksi toimitusjohtaja Hanna Linna piti mielenkiintoisen esitelmän pankin toiminnasta.

Kokouksessa jaettiin myös Mallikerhopalkinnot, jossa entiset Mallikerhot pitivät pintansa. Isojen kerhojen kisan voitti Kurikan kerho ja pienten Ähtärin kerho.

Reserviläispiirin kevätkokous oli 5.4. Kapteenintalolla Laihiolla. Laihian yhdistyksen puheenjohtaja

Laihian Vuoden Yhdistys palkinnon puheenjohtaja Jaakko Liinamaalta vastaanottavat yhdistyksen puheenjohtaja Petri Åkerman vas. ja toimintavuoden puheenjohtaja Olavi Koskinen. Kuva: Heikki Tarkkanen

Piirien kevätkokouksissa palkittiin

Puheenjohtaja Marko Kaappola luovuttaa Isojen kerhojen Mallikerhopalkinnon Kurikan kerhon puheenjohtaja Sami Kuntolalle. Kuva: Ulla Muurimäki

Petri Åkerman kertoi talosta ja sen vaiheista. Kokouksessa jaettiin myös henkilökohtaisia huomionosoituksia:

MPK:n rautainen ansiomitali luovutettiin Olavi Koskiselle. Reserviläisliiton pronssisen ansiomitalin sai Jukka Yliketola. Piirin parhaana reserviläisurheilijana palkittiin Vesa Mankinen, joka vuodesta toiseen voittaa kuntokilpailun ylivoimaisesti.

Vuoden Yhdistys kilpailussa oli uusi sarjajako ja vain kaksi sarjaa. Isojen yhdistysten, yli 100 jäsentä, voitti Laihian Reserviläiset ja pienten yhdistysten sarjan Alahärmän Reserviläiset.

Kummankin piirin tulos vuodelta 2016 todettiin sekä toiminnallisesti että taloudellisesti onnistuneeksi.

Laihian Reserviläisille EU-rahaa Kapteenintaloon

Yhdistyksellemme on myönnetty tukea yleishyödylliseen investointihankkeeseen eli Kapteenintalon korjauksiin ja toiminnan kehittämiseen. Saatu myönteinen tukipäätös on merkittävä koko hankkeen toteuttamisenkin kannalta, kun hankkeen kustannusarvio on jo noin 47.000€. Koko hankkeen kesto on 3 vuotta. Tukea saatiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja LEANDER-ryhmänä toimi YHYRES-kehittämisyhdistys ry. Hankkeen laillisuuden ja lopullisen päätöksen tuesta teki Pohjanmaan ELY-keskus. Paperityö oli melkoinen tai ainakin se tuntui siltä, kun hakemuksia täytettiin, eihän näitä hakemuksia oikein usein tule kenenkään kohdalle täytettäväksi. Mutta asiallisia neuvoja saatiin niin YHYRES-yhdistykseltäkin kuin myös Pohjanmaan ELY-keskukseltäkin, joten paperit saatiin täytettyä.

Vaativa korjaushanke

Korjauskohteena kapteenintalo on vaativa, onhan talo osa maamme Itsenäisyyden alkutaipaleeseen liittyvien tapahtumien päänäyttämönä ja siten valtioneuvoston erityis-suojelukohteena oleva talo. Museovirastolta

saamme tarvittavat ohjeet sekä luvat ulkomaalausien ym. suorittamista varten. Jo hankkeen alkuvaiheessa päätettiin että talon ulkomaalaus kaikkine eri töineen on niin vaativa työ että sen pitää suorittaa maalauksalan asiantuntijat.

Tarjouskilpailun jälkeen työnsuoritajaksi ulkomaalauksen osalta valittiin Maalausliike Jukka Rajamäki Oy Laihialta. Maalaus ja Saneeraus Rajamäki oy:n omistaja Jukka Rajamäki

kertoo olleensa ammatissaan liki 40 vuotta. Työkohteena Kapteenintalo on vaativa, käsitöinä tehtävä museoviraston ohjeistuksen mukaan. Tyytyväinen saa olla että saimme oman pitäjän historiallisen kohteen saneeraus ja samalla pystymme työllistämään Laihialaisia ammattimiehiä. Työn laatu pitää olla aina priimaa, itsekritiikki tulee olla kohdallaan. Olemme saaneet tehdä paljon vaativien suojelukohteiden saneerauksia.

Kapteenintalon valmista maalipintaa esittelee Jukka Rajamäki. Kuva: Olavi Koskinen

Myös sisätiloja korjataan

Tänä vuonna sisätiloihin uusitaan LVI-laitteistoja, kylmäkalusteita, parannetaan yleistä viihtyvyyttä ostamalla useita kymmeniä uusia talon tyyliin sopivia huonekaluja. Lattiat tullaan maalaamaan hankkeen aikana sekä myös yleistä turvallisuutta parannetaan, taloon tulee reaaliaikainen tallentava kamera valvontajärjestelmä ulkotiloja turvaamaan.

Piha-alueellakin tapahtuu

Pihamaalla oleva ulkokatos saneerataan, siihen uusitaan katto sekä lattiat ja rakennuk-

sen runkoa vahvistetaan. Myös museotielle johtava kaarisilta uusitaan kokonaisuudessaan jolloin muistomerkillä on helpompi yhteys Kapteenintalolle.

Talo saa nyt myös kunnan opasteet 3-tien varteen, jotta niin Tampereen kuin Vaasan suunnastakin tulevat löytävät nyt paremmin Kapteenintalolle. Samalla kertaa saimme myös luvan asentaa opastekyltin Hulmin muistomerkillä, joka osaltaan muistuttaa niistä viidestä ensimmäisistä Vapaussodan Sankarivainajista kun aseistariisunta maassamme alkoi.

Vaikea mutta ei mahdoton

Hankeemme on iso mutta talkootyöllä saadaan ihmeitä aikaan jos vain siihen intoa riittää ja miksei riittäisi? Reserviläistoiminta on myös muutakin kuin kunniavartiosta pönöttämistä tai natsujen keräilyä, se on myös oman historiamme tuntemista. Laihian Lions club teki aikoinaan merkittävän työn korjaamalla talkoo työllä Kapteenintalon, siitä heille kiitos. Nyt on meidän vuoromme tehdä oma osuutemme historian säilymisen turvaamiseksi ja sehän me tehdään!

Olavi Koskinen

PUOLUSTUSMINISTERI JUSSI NIINISTÖN PUHEENVUORO

Suomalaisuuden Liitto ry:n liittopäivät pidettiin 12.-13.5.2017 Helsingissä. Puolustusministeri Jussi Niinistö piti puheen Suomen maanpuolustuksen näkymistä. Seuraavassa poimintoja ministerin esiintuomista asioista.

Puolustuksemme nojautuu yleiseen asevelvollisuuteen ja alueelliseen puolustusjärjestelmään.

Viime vaalikaudella tehtyjä puolustuskykyyn vaikuttaneita säästöpäätöksiä paikkaamaan perustettiin kansanedustaja Ilkka Kanervan johtama parlamentaarinen selvitysryhmä, jonka työtä osaltaan avitti Krimin valtaus vuonna 2014. Selvitysryhmä päätyi esittämään lisärahoitusta materiaalihankintoihin puolustusvoimille. Sipilän johtamissa hallitusneuvotteluissa vuonna 2015 Kanervan parlamentaarisen selvitysryhmän ehdotus määrärahoista otettiin sellaisenaan hallitusohjelmaan. Tämä tarkoitti lisärahoitusta 50 milj. euroa vuonna 2016, 80 milj. euroa vuonna 2017 ja siitä portaittain siten, että vuoden 2020 lisärahoitus on 150 milj. euroa.

Hallituksen puoliväliriihessä saatiin myös 50 milj. euron lisämääräraha valmiuden parantamiseen. Maavoimien valmius on ollut vaatimattomalla tasolla. Viimeisten 10-15 vuoden aikana maavoimista on tullut käytännössä koulutusorganisaatio. Tämän

vuoden alusta alkaen voidaan varusmiehiä jälleen, tietyn koulutusvaiheen saavutettuaan, käyttää vaarallisissa tehtävissä, siis sodanajan tehtävissä. Tämä on paluuta vanhaan käytäntöön.

Vapaaehtoista maanpuolustusta kehitetään valtioneuvoston puolustuslonteon linjauksen mukaisesti ottamalla mallia mm. pohjoismaisista käytännöistä.

Tämän vaalikauden materiaalihankinnoista voidaan sanoa, että nyt on maavoimien vuoro.

Esimerkiksi tykistö on tänä päivänä saatava liikuteltavaksi staattisen, paikallaan olevan tykistön sijaan. Etelä-Korean kanssa on juuri tehty kauppa panssarihaupitseista malliltaan K9 THUNDER, suomalaiselta nimeltään K9 MOUKARI.

Panssariasetta vahvistetaan Hollannista tulevilla Leopard 2A6 tankeilla, joita hankitaan n.100 kappaletta sekä Leopard erikoispanssarivaunuja ns. evakuointipanssarivaunuja 16 kappaletta. Näiden hankintojen jälkeen Suomen panssariase on yksi Läntisen Eu-

roopan vahvimpia.

Suomi on sotilasliittoon kuulumaton maa, joten meillä on oltava itsenäiset, toimivat maa-, meri- ja ilmavoimat. 2020-luvulla strategiset meri- ja ilmavoimien hankkeet ovat suuria koitoksia. Merivoimille on tulossa neljä uutta korvetti-luokan alusta. Näillä aluksilla on tarkoitus korvata seitsemän käytöstä poistuvaa alusta. Ilmavoimille hankitaan nykyisten

Hornettien seuraajat. Vaihtoehtoina ovat amerikkalaiset F-35 ja Super Hornet, ranskalainen Rafale, yhteiseurooppalainen Eurofighter Typhoon ja ruotsalainen Gripen.

Suomen lähtökohtana on, että on kyettävä huoltamaan itse aluksemme ja lentokoneemme Suomessa joka tilanteessa. Suomi on viimeisiä tämän kokoisia maita maailmassa, jotka näin kykenevät tekemään.

Lopuksi lainaus jalkaväenkenraali Adolf Ehnroothin sanoista: Suomi on hyvä maa. Se on paras maa meille suomalaisille ja sen ainoa puolustaja on Suomen kansa.

Teksti: Matti Heinonen

Puolustusministeri Jussi Niinistö

SUOMI 100 VUOTTA

Suomen maanpuolustusta käsittelevässä sarjassamme on vuorossa vuodet 1938-1947. Seuraavassa lehdessä käsittelemme vuosia 1948-1990. Otamme vastaan näihin vuosiin ja aiheeseen liittyviä kuvia ja lyhyitä kertomuksia tai muistelmia näiltä vuosilta. Materiaali 15.9. mennessä os. Implehti@gmail.com

Talvisota

Otteita talvisodan vänrikki, Kev. os. 8 kk-joukkueenjohtaja Mauno Vehkaojan muistelmista. 30.11.1939.

Aamulla vartiomies herätti ja pyysi ulos. Siellä pimeässä välähteli tykkien suuliekit Metsäpirtin ja Raudun rajakylissä paloi. Liekit punasivat kaakkoisen taivaanrannan. Sota oli sittenkin alkanut. Neuvostoarmeija oli hyökännyt.

Joukkueen miehet olivat aamupimeässä hajaantuneet Jooseppi Kekkonen omistaman kartanon eri puolille ja lähimaastoon. Jokainen tahtoi olla hetken yksin hiljaisuudessa - pyytämässä Korkeimman varjelusta ja siunausta itselle, kotiväelle ja tälle maalle.

Äyräpää

4.3.komentaja, ratsumestari Hälvä antoi hyökkäyskäsken. "Vihollinen on saanut haltuunsa Äyräpään kirkon maaston. Eskadroona ja kk- joukkue siirtyvät pimeään turvin Vuoksen yli. reput ja päällysvaatteet jätetään Äyräpään lossin lähelle". H-heti ilmoitettiin klo 5.10. Ryhmittyminen oli valmiina jo neljän jälkeen. Paikalle tuli tykistön tulenjohtaja, joka ilmoitti 150 kranaatin keskityksestä ennen hyökkäystä. Yhteys tuliasemaan oli poikki. Odoteltiin. Vihdoin meni 12 ammusta kirkon tienoille. Odoteltiin lisää. Aika kului. Tuli kylmä. Hermostuttiin.

Eskadroonan päällikkö ltn Peltola antoi käsken Eteenpäin. Kello oli 5.55. Oltiin 45-minuuttia myöhässä.

Vihollinen oli herännyt 12 kranaatistamme, se oli valmiina odottamassa. Kiväärin ja konetuliaseet aloittivat ampumisen. Kirkon suunnalta nousi punainen valoraketti. Heti sen jälkeen alkoi hirvittävä tykistökeskitys, joka osui aivan eskadroonan sekaan. Räjähdykset vihloivat korvia.

Mutta miehiä syöksyy eteenpäin. Joltakin

Suomi Finland 100

putoaa ase kädestä ja mies kaatuu – eikä enää nouse.

Kirkon tienoilla otellaan mies miestä vastaan. Muutama mies pääsee kirkon lähelle – mutta ei koskaan takaisin.

Seuraan kk-aseamista, rautatien takaa, tätä hirvittävää tapahtumaa. Näky punertavaa aamutaivasta vasten on kaamea.

Vihollinen keräsi joukkojaan vastaan hyökkäykseen. Meitä oli vähän yli 30, osa

haavoittuneita.

Hyökkääjä tuli laumana. Päällystakit leivällä. Hitaasti. Käsillään huijatoon ja aane-käästi hoilaten. Joku laukaisi kiväärinsä – merkillistä porukkaa.

Jokainen puolustaja ampui niin paljon kuin ehti. Konekiväärin niittivät kuin luokoa. Viimeiset ammuttiin 10 metrin päähän. Heidän tappioikseen arvioitiin

n. 400 miestä. "Helppoa saalista" tuumasi joku. He olivat yön juhlineet kirkon valtausta

Vuonna 1940 Stalin tiedotti maailmalle, että N-L:n luoteisrajalla sattui v.1939-40 vaihteessa pieni rajakahakka, jonka urheat neuvostotilaat nopeasti selvittivät.

Seinäjoella on Taipaleen – Vuosalmen taistelujen muistoksi pystytetty muistomerkki "Pirstotut puut", josta Mauno Vehkaoja sanoi: Me jäljelle jääneet pysähdymme nöyrinä elettyjen muistojen äärelle. Pirstotut puut on meille pyhä paikka.

ja olivat humalassa.

Nurmolaisten eskadroona tuhoutui melkein kokonaan. Päällikkö kaatui ja kaikki upseerit haavoittuivat.

Patruunamme olivat lopussa. Kirkkoharjanteelle tulleet piiskatykit amuoat kaikkia Vuoksen rannoilla liikkuvia. Täydennysten haku onnistui vain pimeällä.

Lossin lähelle jätetty reppu- ja päällystakkikasa oli hävinnyt. Paikalla oli lentopommin kuoppa. Jouduimme olemaan ilman päällysvaatteita. Lämpimänä yritettiin pysyä kaivamalla poteroita ja kuoppia.

6.3. lähtien vihollinen painosti lakkamatta. niitä lähestyi paksussa lumessa ryömien. Tykistö tulitti jatkuvasti meitä ja koko Äyräpään lohkoa.

Vuosalmi

Vasikkasaareen päässyt vihollinen yritti toissaan tykistön ja ilmavoimien tuella päästä Vuosalmen puolelle. 9.3. alkoi valtava tykistön, pommi- ja hävittäjäkoneiden röykytys. Valtavat joukot lähtivät Vasikkasaaresta. Kun he ylittivät saaren jälkeistä salmea tuhlivat kaikki 3 konekivääriämme. Maahan jäi kasoittain miehiä, mutta suurin osa pääsi Vuosalmen puolelle. Yhteys omiin oli poikki. Olimme motissa.

11.3. Vuoksen rantaan, meitä vastapäätä, oli tuotu piiskatykki, joka pakotti meidät matalaksi ja liikkumaan ryömien. Vuosalmen puolella oli panssareitten tukema vihollinen päässyt lossitien toiselle puolelle.

12.3. kun patruunoita oli enää viisi kpl mieheen, päätimme olla valoisan ajan hiljaa ja liikkumatta, niin että meidät pidettäisiin tuhatta. Yöllä yritettäisiin pois. Meitä vainonneet piiskatykit häipyivät. Saimme olla rauhassa. Kaatuneet siirsimme yhteen paikkaan.

13.3. klo 00.30 jätimme tukikohdan. Kulku rikkiammuttua Vuoksen jäätä oli uupuneille miehille tosi vaivalloista. Aikaa kului viisi tuntia ennenkuin pääsimme n. 2 km päähän omien huoltotielle. Pysähdysten aikana moni nukahti. Hereille saamiseen piti käyttää melko koviakin otteita.

N. klo 12 kävi joku sanomassa: Sota on loppunut – on tehty rauha.

Nämä ylistarolaiset miehet osoittivat sisäisen voimansa. He eivät unohtaneet sotilasvalansa velvoitusta. He kestivät yhtämittaa, yötä päivää, neljän viikon ajan ankaraa pakkasta, nälkää ja pelkoa.

He joutuivat inhimillisen kestävyuden äärirajalle – ja siitä ylikin. Siellä unohtui menneisyys ja tulevaisuus. Jotakin sisällä kuoli – jotakin taisi tulla tilalle. siellä muuttui itselleenkin vieraaksi.

Joukkueen miesten välit – aseveljeys – säilyi avoimina ja erittäin läheisinä pitkään – vielä jatkosodan jälkeinkin.

Evakuointia Kiviniemessä 14.3.1940, SA-kuva.

Taipaleen lossi, SA-kuva.

Aarne Ahola muisteli

Opetusneuvos Topi Luoma Karijoelta on haastatellut isääni Aarne Aholaa ja on ääninauhalta kirjoittanut näistä tunnelmista ja kokemuksista talvi- ja jatkosodan ajoilta. Alla on lyhyt suora ote jatkosodan alkuvaiheesta heinäkuussa 1941 Kiteellä. Näin Aarne Ahola itse kertoo:

”Emme silloin alkuun vielä tienneet, min-käläinen on Kiteen suunta ja mitä se tulee vaatimaan. Vasta sodan jälkeen, kun venäläisten käskyt oli saatu tietoomme, olemme saaneet selväksi, kuinka tärkeä tuo Kiteen suunta oli nimenomaan venäläisille.

Kun varsinaiset sotatoimet sitten alkoivat, Juva kutsui käskynjoelle. Luulin, että sinne tulee muitakin joukkueenjohtajia, mutta minä olinkin siellä yksin. Ei sinne oltu muita

kutsuttukaan sitten. Juva sanoi ykskantaiseen tapaansa: - Huomenna alkaa hyökkäys klo 6. Asetat suuntaryhmän. Määrää sille johtajan. Tavoite on Ruskeala – Kaalamo tie ja rautatie. Mitään ennakkomerkitöjä ei tehdä.

Niin minä sitten asetin suuntaryhmän sitten. Nuori asevelvollinen alikersantti Erkki Aaltonen tuli sitten johtajaksi. Hänellä oli tuore koulutus tällaiseen tehtävään. Suuntaryhmä lähti vetämään suuntauraa Luukkolan alueelle. Siellä sitten sota oli sotaa kaikkein raaimmillaan. Mitkään yhteydet eivät pelanneet. Tulimme Luukkolan aukeaman reunaan piikkilankaesteille, ja Luukkolan kivinavetan ikkunoista meitä tulitettiin erittäin kovaa. Meillä ei ollut vielä pioneereja, jouduimme heitä odottamaan, että saatiin piikkilangat auki. Sitten saimme kranaatinheitin, että saimme ruveta vaientamaan sitä kivinavettaa. Sinne ammuttiin heittimenammuksia siitä katosta sisälle.

Kivinavetan jäännökset Suomen puolelta valokuvattuna vuosia sitten. Matti Käkelän kokoelmista.

Tali – Ihantala 1944

Suomi täytti 90 vuotta vuonna 2007. Juhlavuoden kunniaksi tehtiin elokuva Tali – Ihantala 1944. Elokuvan ohjasi Åke Lindman ja elokuva kertoi maamme kohtalon kannalta merkittävimmistä taistelusta. Elokuvan ensi-ilta oli 7.12.2007.

Elokuvasa ei ole päähenkilöitä eikä selkeää juonta ja siksi sitä voi kuvata dokumentaariseksi. Tästä syystä elokuva sai varauksellisen vastaanoton, koska elokuvan katsominen ei antanut selkeää kokonaiskuvaa kohtalon hetkistä Karjalan kannaksella. Monet muistavat elokuvasta vain tykkien jyllinän.

Ähtärin reserviupseerikerho järjesti kevättalvella yleisötilaisuuden, jossa maj evp Tapio Paappasen asiantuntijaluennolla johdateltiin tämän merkittävän taistelun taustoihin. Tämän jälkeen oli huomattavasti helpompaa ymmärtää Tali –Ihantala 1944 –elokuvan sanoma.

Taistelu käytiin jatkosodassa Suomen ja Neuvostoliiton välillä kesä-heinäkuussa vuonna 1944 Talin ja Ihantalalan kylien alueella, 8–14 kilometriä Viipurista pohjoiseen ja koilliseen

Viipurin valtauksen jälkeen Neuvostoliiton sodanjohto antoi Leningradin sotilaspiirin tehtäväksi jatkaa hyökkäystä syvemmälle Suomeen. Lähitavoitteeksi asetettiin Imatra–Lappeenranta–Virojoki – tasa, joka tulisi saavuttaa 26.–28. kesäkuuta mennessä.

Alueelle oli vihollisin rintamalinjoja vastaan siirretty suomalaisia joukkoja ja tykistöä muilta rintamanlohkoilta. Kyseessä oli ennennäkemätön suomalaisten joukkojen ja

tykistön keskittäminen. Useita vuorokausia kestäneissä taisteluissa vihollisen hyökkäysryhmytykset lamautettiin useita kertoja jo lähtöasemissaan kenttätykistön keskitetyillä iskuilla.

Pohjoismaiden suurin taistelu

Suomalainen kenttätykistö pystyi keskittämään neuvostojoukkojen aseisiin mittavan keskityksen - parhaimmillaan samaan kohteeseen saattoi ampua yli 250 tykkiä. Tässä tulenjohtajien työtä helpotti edellisenä vuonna käyttöön otettu korjausmuunnin, jonka avulla tulenjohtaja voi ilmoittaa tulen korjaamiseen tarvittavat korjaukset ampuvalle tulyyksikölle tietämättä, mistä suunnasta tulyyksikkö ampui. Viestiyhteydet (radio) mahdollistivat tulen keskittämisen 10 minuutissa.

Suomalaistyksillä oli kymmenkertainen tulen tiheys viholliseen verrattuna. Kenttätykistö ampui 24.–29.6. 40.000 laukausta ja 30.6–6.7. 50.000 laukausta. Kahdessa viikossa suomalainen kenttätykistö ampui 120.000 laukausta ja kiivaimpana päivänä 3. heinäkuuta yli 12.000 laukausta. Ammutut kranaatit muunnettuna teräksen ja räjähdysaineen määräksi on 2,5 miljoona kiloa.

Tali- Ihantala -taistelu on Pohjoismaiden historian suurin koskaan käyty taistelu. Suomen armeija pysäytti Neuvostoliiton suurhyökkäyksen tässä taistelussa.

Taisteluun osallistui eri vaiheissa yhteensä noin 50 000 suomalaista ja noin 150 000 neuvostoliittolaista sotilasta. Neuvostoliiton tappioiden arvioidaan taisteluissa olleen yli 6 000 kaatunutta ja 22 000 haavoittunutta, suomalaisten noin 1300 kaatunutta ja 7 000

Res.majuri Aarne Ahola

Aarne Ahola oli Mannerheimristin ritari n:o 71 JR58 komentaja perusteli esitystä mm. näin: Kasapanoksen, käsikranaatein, itse uhrautuvaa esimerkkiä näyttäen ja miehiään rohkeasti johtaen hän miehineen mursi 500 metriä syvään puolustuslinjaan aukon, jota toiset joukkueet ja komppaniat laajensivat siten, että kaksi pataljoonaa pääsi läpi. Aarne Ahola syntyi ja asui nuoruutensa Karijoella. Sotien jälkeen hän muutti Kauhajoelle, missä asui kuolemaansa saakka. Aarne Ahola kutsuttiin Etelä-Pohjanmaan Reserviupseeripiirin kunniajäseneksi n:o 1.

Olimme suojassa sellaisessa ojanteessa ja totesimme, että nyt tarvittaisiin tykistötul-ta, että saataisiin sitä navettaa hajoamaan. Raskaampi tykistö oli kaukana takana ja niinpä sinne lähti sitten tuhojaryhmä sitä navettaa hajottamaan. Siinä ryhmässä oli Hugo Laukkanen johtajana ja muina Erkki Aaltonen ja Erkki Pelkonen. Pelkosella oli kasapanos, Laukkasen oli määrä temmata navetan ovi auki ja Aaltonen varmisti, ettei poikia häiritä heidän puuhassaan. Kasapanos oli jo sytytetty ja Laukkanen tempaisi ovea, mutta ovi ei auennutkaan. Pelkonen ei häkeltynyt, vaan juoksi nurkan ympäri ja survaisi kasapanoksen ikkunasta sisään. Se tapahtui viime hetkessä, sillä panos räjähti heti. Tämä oli aivan ratkaiseva teko, sillä näin avautui pataljoonalle tie Ruskealan – Kaalamon maantielle ja rautatielle.

Tällekin tapahtumalle on ilmoittautunut melkoinen määrä tekijöitä, mutta totuus on se, että nuo kolme mainittua kaveria sen tekivät. Saavutettuaamme Ruskeala – Kaalamo maantien ja rautatien, oli suuntaryhmän tehtävä suoritettu, sillä erää.”

” Olen monta kertaa pohdiskellut, mikä oli se voima, että suomalaiset kestivät ne

vaikeat vuodet. Minulla on se käsitys, että kyllä meillä joku varjelus oli. En ole mikään uskovainen mies, ihan tavallinen suomalainen vain. Mutta näin uskon. Emme olisi muuten Talvisodan Taipaleen, Äyräpään ja Vuosalmen tapahtumista selvinneet, ellei meillä olisi jotakin suojelijaa, sellaista, jota ihmisjärki ei oikein tiedä. Me teimme velvollisuutemme, miehet tekivät velvollisuutensa, mutta joku voima siinä oli vielä lisäksi.”

”Lopuksi haluaisin mainita vielä yhden seikan, jolla varmasti oli ratkaiseva osuus niin kutsuttuun ”Talvisodan ihmeeseen”. Se on suojeluskuntajärjestön maanpuolustushenkeä- ja valmiutta kasvattava osuus. Tämä järjestö onnistuttiin ainakin Etelä-Pohjanmaalla pitämään kaikenlaisten poliittisten ääritempoilujen ulkopuolella. Siinä järjestössä oli jäseniä kaikista yhteiskuntaluokista. Voimakkaalla nuorisoseuratyöllä on myös huomattava merkitys sellai sen isänmaallisen hengen luojana, jota me tarvitsimme varsinkin Talvisodan aikana. Näiden järjestöjen ansiosta minulla oli vaikeina aikoina niin pirun hyviä miehiä.”

Heikki Ahola/Ote Topi Luoman äänikasetilta kirjoittamasta muisteluksesta.

haavoittunutta.

Stalinin neljäs strateginen isku oli ainoa, mikä torjuttiin ja Stalin luopui ehdottoman antautumisen vaatimuksesta.

Suomen puolustusvoimien torjuntavoitto antoi maallemme mahdollisuuden päästä kunnialliseen rauhaan itsenäisyytensä säilyttämällä.

12.7.1944 Neuvostoliiton sodanjohto keskeytti hyökkäykset Kannaksella ja alkoi siirtää joukkojaan Saksan rintamalle. Eduskunta hyväksyi Neuvostoliiton rauhanehdot **2.9.1944**. Suomalaiset lopettivat taistelut **4.9.1944 klo 7** ja neuvostoliittolaiset seuraavana päivänä **klo 7**, jolloin aselepo astui

Maj evp Tapio Paappanen on vienyt vuosien varrella mm. keuruulaisia lukiolaisia tutustumaan Karjalan kannaksen taistelupaikkoihin.

voimaan.

Maj evp Tapio Paappasen luennon ja elokuvan katsomisen jälkeen Suomen historian kohtalonhetket avautuivat katsojille. Paikalla meitä oli Sun Kinossa Ähtärissä lähes täysi salillinen. Tilaisuuden annin täydensivät sotilaskotisarten tarjoamat kahvit.

Onnea 100 –vuotiaalle Suomelle!

Teksti ja kuva HM

Evakkotaival

Talvisodan jaloista joutui lähtemään yli 400 000 karjalaista evakkotaipaleelle. Heistä yli puolet palasivat 40-luvun alkuvuosina kotiseudulle, kunnes jatkosodan suurhyökkäys pakotti asukkaat uudelleen evakkoon. Tällä kertaa lopullisesti n. 420.000 ihmistä joutui etsimään uuden kodin ja elämän. Määrä oli Suomen silloiseen väkilukuun suhteutettuna valtava, reilusti yli 10% koko väestöstä.

Jo sota-aikana säädettiin siirtoväen pika-asutuslaki ja vuonna 1945 maanhankintalaki, jolla suuret maanomistajat luovuttivat maitaan siirtoväelle pääsääntöisesti kauppoihin ja lunastuksiin tyytyen.

Karjalaisesta luonteesta ja koko kansan ”yhteen hiileen puhaltamisen” yhteistyönä Suomen asutustoiminta onnistui erinomaisesti ja hakee edelleenkin vertaistaan ajassa, jolloin pakolaisleirit täyttyivät eri puolilla maailmaa.

Rauhansopimus

Rintamalla sotatoimet Suomen ja Neuvostoliiton välillä päättyivät Suomen osalta 4.9. ja Neuvostoliiton osalta 5.9.

Valtaosa joukoista kotiutettiin marraskuun alussa 1944.

Välirauhan ehdot noudattivat pääosin Moskovan Talvisodan rauhan raskaita ehtoja. Lisäksi Suomi joutui luovuttamaan Petsamon ja vuokraamaan Porkkalan Neuvostoliiton laivastotukikohdaksi. Sotakorvaukset olivat merkittävät ja erityisen vaikeaa oli sotasyllisyysoikeudenkäyntien toteuttaminen.

Suomen kohtalo sinetöitiin jo helmikuussa 1945 Jaltalla, missä voittajavaltioiden päämiehet Stalin, Roosevelt ja Churchill jakoivat Euroopan etupiireihinsä.

Varsinainen sopimus tehtiin Pariisissa 10.2.1947.

Viimeiset Valvontakomission jäsenet poistuivat Suomesta 25.9.1947 ja presidentti Paasikivi julisti sotatilan päättyneeksi.

Rauha

"Kansalaiset, erityisesti te rintamamiehet, jotka raskaimman kuorman näinä vuosina olette kantaneet, emme me ole ensimmäinen sukupolvi, joka on kysynyt: Turhaako on ollut kaikki taistelu ja kärsimys, turhiako kaikki uhraukset? Ei Suomen taivas ole tänään enismäistä kertaa pilviin peittyneet. Eivätkä kohtalon iskut tänään ole ensimmäistä kertaa Suomen miehen mieltä masentaneet. Vielä ankarammin on Herra menneitä sukupolvia koetellut ja kuitenkin on suomen kansa elänyt, kestänyt ja sitkistynyt. Isänmaa ei tällä hetkellä tarvitse vaivojensa vaikertajia. Se tarvitsee miehiä ja naisia, jotka vielä nytkin jaksavat uskoa isänmaan tulevaisuuteen ja ihmisyden voittoon."

Sisäministeri Ernst Born radiopuheessaan 19.9.1944 kertoessaan Moskovan välirauhansopimuksen rankoista ehdoista.

Ernst Born toimi vt. pääministerinä, koska pääministeri Antti Hackzell sai rauhanvaltuuskunnan puheenjohtajana toimiessaan halvauskohtauksen juuri ennen neuvotte-lujen alkua.

Lapin sota

Välirauhan ehtona oli saksalaisen sotaväen poistuminen Suomen alueelta 15.9. mennessä. Tavoite oli mahdoton toteuttaa ja Suomi kävi neuvottelut saksalaisten joukkojen vapaaehtoisesta poistumisesta. Saksalaiset aloittivatkin vetäytymisen ja suomalaiset joukot seurasivat.

Neuvostoliitto seurasi tilannetta tarkkaan ja valvontakomissio todettua, ettei Suomi toiminut riittävän aktiivisesti, vaati oikeita sotatoimia uhaten Suomea miehityksellä. Suomalaisten oli hyökättävä ja ensimmäiset laukaukset saksalaisia kohti ammuttiin 28.9.

Välirauhanehtojen mukaan Suomen oli kotiutettava taistelijansa 5.12. mennessä ja Lapin sota jatkui nuorten vain parikymppisten miesten taisteluna. Saksalaiset perääntyivät taistellen ja käyttäen poltetun maan taktiikkaa. Taistelut jatkuivat 6.2.1945 saakka, mutta viimeiset saksalaiset sotilaat poistuivat 26.4.1945.

Lapin sota oli siitä erikoinen, että sodanjulistusta sen alkaessa ei tehty eikä rauhansopimusta solmittu. Valtioneuvoston pöytäkirjaan kirjattiin maaliskuussa 1945 että maassa on sotatila Saksan kanssa. Vuonna 1954 kirjattiin valtioneuvoston pöytäkirjaan, että sotatila on päättyneet.

Sodan jälkikaikuna Lapista on löytynyt vuosikymmenet miinoja ja löytyy yhä.

Varautumista

Asekätkentä

Asekätkennällä varauduttiin tilanteeseen, jossa maa miehitetään eikä siviiliväestöä voida evakuoida. Asevarastoja tuli näin ollen olla kaikkialla maassa.

Asekätkentä aloitettiin syyskuussa 1944 ja sen näkyvänä johtajana toimi everstiluutnantti Usko Haahti. Luvan toiminnalleen hän sai esimieheltään eversti Valo Nihtilältä. Maakunnittain valittiin huolella tehtävää suorittamaan luotettavat henkilöt.

Valvontakomission saatua asiasta vihiä, kätköjä alettiin muuttella, tehtiin harhauttavia ilmiantoja, jotka eivät johtaneet mihinkään ja kuulusteluissa kukaan ei tiennyt mitään.

Oulussa tehtiin lopulta ilmianto keväällä 1945 ja asekatkentaorganisaatio alkoi paljastua. Oikeudenkäynneissä tuomittiin 1488 henkilöä. Eversti Nihtilä ja evl Haahti saivat viiden vuoden vankeustuomion, jota korkein oikeus vielä Nihtilän osalta korotti vuodella.

Kaikkiaan kätketyillä aseilla olisi pystytty varustamaan kymmeniä tuhansia miehiä. Kätköjä löytyy vieläkin, joten tarkkaa tondellista määrää ei ole tiedossa.

Asekätkentä ei kuitenkaan ollut turhaa. Se antoi Neuvostoliitolle viestin Suomen olevan valmis tarvittaessa ryhtymään sisäsisotaan omalla maaperällä. Lisäksi Valvontakomissio joutui uhraamaan siihen merkittävästi aikaa ja muiden asioiden valvonta jäi vähemmälle. Tästä Neuvostoliiton johto moitti valvontakomission johtaja Zdanovia.

Stella Polaris

Suomen jatkosodan päätyttyä aselepoon syksyllä 1944 erilaista tiedusteluvälineistöä, arkistoja ja tiedusteluhenkilöstöä perheineen siirrettiin Ruotsiin. Tarkoituksena oli suojata tiedustelutiedot mahdollisen Neuvostoliiton miehityksen tai punaisen Valpon varalta.

Stella Polarista johti eversti Reino Hallamaa ja keskeinen suunnittelija oli myöskin eversti Aladar Paasonen, jonka käskystä koko operaatio käynnistettiin.

Ihmiset ja laitteet siirrettiin Ruotsiin laivoilla, joiden lähtöpaikka oli lähellä Närpiötä sijaitseva Österfjärdin satama. Autot ajettiin Tornion kautta. Kaikkiaan lähtijöitä oli noin 750 henkilöä. Lisäksi satoja laatioita, joissa oli teknisiä laitteita ja arkistomateriaaleja.

Henkilöitä alettiin palauttaa jo samana vuonna, mutta monet jäivät Ruotsiin tai matkasivat eteenpäin. Aineisto mikrofilmattiin Ruotsin ja Suomen yhteistyönä. Myöhemmin filmit katosivat ja niitä on löytynyt mm. USA:sta ja Isosta Britanniasta.

U.M.

Reserviläistoimintaa 1936-1947

Reserviläisliitto perustettiin 1936, jolloin toiminta lähti virkeästi käyntiin. Sotien aikana liiton toiminta lakkasi, eikä sitä lähdetty uudelleen herättämään sotien jälkeen.

Myös Reserviläisliiton toiminta pysähtyi Talvisodan aikana mutta virisi nopeasti välirauhan alkaessa. Reserviläiset olivat sodassa joutuneet toteamaan oman tehtävänsä ja vastuunsa ja useita Reserviläiserikerhoja perustettiin eri puolille maata. Etelä-Pohjanmaalle perustettiin vuonna 1940

Alajärven kerho ja vuonna 1941 Kauhajoen, Lapuan ja Seinäjoen kerhot. Vuonna 1945 perustettiin Kauhavan kerho ja vuonna 1947 Ylistaron kerho.

Valvontakomissio vaati useiden järjestöjen, suurimpina Suojeluskunnan ja Lotta Svärd järjestön lakkauttamista. Sen sijaan Reserviläisliittoa tutkittiin, mutta se säilytti olemassaolonsa ja varmuuden vuoksi poisti ampumatoiminnan ja maastoharjoitukset säännöistä 1945. Vuonna 1946 silloinen sisäministeri Yrjö Leino alkoi ponnekaasti vaatia liiton lakkauttamista. Presidentti J.K. Paasikivi ilmoitti pidättävänsä itsellään niiden asiain ratkaisemisen, jotka liittyvät välirauhansopimukseen, mukaan lukien uudet järjestöjen lakkauttamiset. Paasikivi yhdessä K.J. Ståhlbergin kanssa pyysi liiton toiminnasta lausunnon valtakunnankanslerilta, joka ei nähnyt siinä mitään välirauhansopimuksen vastaista ja asia raukesi.

Me itkimme kanssasi, isänmaa nämä raskaat kohtalon vuodet. kotikirkkomme juurelle, vierelle harmaan aidan kohos sankariristien äänetön, valkea joukko.

Kun uusien kevätien kanssa ylös tuhkasta nousivat elämän silmut, niin kätemme innolla tarttuivat auraan ja kuokkaan. Me kehtoihin kätkimme toivon ja rauhan laulut.

Sai lapsemme kasvaa muurien varjoja vailla. On lastemme lapsille itkumme kaukaista unta. He seisovat portilla uuden isänmaan ja katsovat kauas kohti tuntematonta. Isänmaa, älä anna itkuja heille.

Katkelma Helena Viertolan runosta Me itkimme kanssasi, isänmaa.

Selviytymistarina

Suomen Sotaveteraaniliiton 60-vuotisjuhla-kirjaa Selviytymistarina Suomi 1939-1945 on saatavilla Sotaveteraaniliitosta sotaveteraanit.fi/kauppa.

Kirjassa on yli 20 suomalaisen sotahistorioitsijan kirjottamaa artikkelia, jotka on vuosien saatossa julkaistu Sotaveteraani lehdessä.

Kirjan hinta on 30 euroa.

Talvi- ja jatkosodan kaatuneet

Karttaryhmään kuuluivat: Alahärmästä Matti Tyni, Kauhavalta Kari Koukkunen, Korttesjärvieltä Matti Joensuu ja Ylihärmästä Erkki Kallio.

Ryhmä kauhavalaisia kokoontui alahärmäläisen Matti Tynin johdolla jo viime syksyn aikana pohtimaan, miten viime sodissa menehtyneiden tietoa saataisiin siirrettyä tuleville sukupolville. Pohdinnan tuloksena kirkastui menettely, jossa kaikkien neljän kaupunginosan kohdalta tehdään kartta. Kartta johon merkitään sankarivainajan kaatumispaikka tai vaikea haavoittumispaikka, jonka seurauksen hän menehtyi.

Aivan ensimetreillä ongelmaksi muodostui, mistä saada tietoa. Sankarihautojen kivipaadet, veteraanimatrikkelit ja muut paikalliset julkaisut antoivat toisistaan poikkeavia tietoja. Helpotuksen asiaan toi kuitenkin sotasurmat-tietokanta. Tietokanta antaa vainajalle vain kunnan nimen, jossa menehtymisen tapahtui. Myös silloin kunnat olivat maantieteellisesti suuria ja niistä ei ollut tarkempia karttoja. Tietoja kunnan alueella olevista rintamalinjoista ei ollut saatavissa. Päädyttiin kuitenkin siihen, että kunta alueena on riittävä tarkkuus. Joissain kohdin oli myös saatavissa tarkempia tietoja käytettäväksi.

Jo alkuvaiheessa tuli selväksi, että koko nykyisen Kauhavan alueelta tehty yksi kartta tulisi niin suureksi, ettei sen käyttö olisi mahdollista. Päädyttiin siis siihen, että

kukin kaupunginosan edustaja laatii oman karttansa. Karttapohjaksi löytyi vuonna 1941 laadittu Itä-Karjalan kartta. Näin saatiin tauluun mukaan hiukan myös sen aikaista maantie- ja muuta historiaa.

Karttaan liitettyssä taulukossa ovat vainajien nimet syntymäaikoineen kaatumisaikojen järjestyksessä päivämäärineen, joukko-osasto, jossa palveli ja kunta, jonka alueella paikka oli. Alueen laajuudesta johtuen, jouduttiin muutamien vainajien kohdalta merkitsemään, että tapahtuma on kartta-alueen ulkopuolella.

Tuotoksen tulostus päätettiin tehdä alumiinikomposiittilevylle, jotta se voidaan kiinnittää helposti seinälle ilman pelkoa kartan rikkoutumista.

Vielä päätettiin ja saatiin lupa, että kunkin kaupunginosan kirjastot kiinnittävät kartat omille seinilleen hyvälle katselu- ja lukuikäisyydelle

Valmiit kartat julkistettiin kansallisena veteraanipäivänä perinteisessä Kauhavan kaupungin järjestämässä veteraanipäivän juhlassa Härmän Kuntokeskuksessa 27.4. Valmiit kartat odottavatkin nyt tutkijoita alueen kirjastoissa.

Teksti ja kuva Erkki Kallio

Puolalaisen tykistöluutnantin hauta

Ilmajoella, Ilkan kentän vieressä ja mm. nuijasodan muistomerkin Ilkan patsaan, Ilmajoen museon sekä Ilmajoen musiikkijuhlien ooppera-areenan välittömässä läheisyydessä, Kyrönjoen rannalla sijaitsee Ilmajoen vanha hautausmaa. Tälle paikalle nousi aikoinaan 1500-luvun alussa Ilmajoen pitäjän ensimmäinen kirkko ja 1638 toinen kirkko, joka vuonna 1766 sai väistyä nykyisen kirkon valmistuttua.

Kyseisellä vanhalla hautausmaalla on edelleen jäljellä muutamia menneisyydestä muistuttavia hautamuistomerkkejä. Niistä erottuvien tekstien mukaan aluetta on käytetty hautapaikkana vielä 1800-luvulla, vaikka varsinainen hautausmaa olikin jo siirtynyt uuden kirkon yhteyteen. Yksi mielenkiintoinen ja samalla hieman arvoituksellinen historiallinen kohde tällä entisellä kirkkomaalla on hautakivi, jota olen omavaltaisesti nimitänyt puolalaisen tykistöluutnantin haudaksi. Kyseinen kivi lepää hautausmaan reunalla, vastapäätä Ilmajoen museon päätyseinää ja ollut paikallaan jo 1800-luvun puolivälistä saakka.

2000-luvulle tultaessa lähes vaakasuorassa makaava kivi oli saanut pinnalleen melkoisen kerroksen jäkälää ja sen tekstit olivat enää vaivoin luettavissa. Silti siinä erottui vielä sanat "Artilleri löjtnanten", eli suomeksi tykistöluutnantti. Ahkera maanpuolustusmies Matti Kullas innostui aiheesta siitä kultuaan ja yhdessä Ilmajoen seurakunnan henkilökunnan kanssa hän puhdisti kiven ja kiveä pestessä alkoi sen kauneus tulla esiin: tuntemattoman kivenhakkaajan upea luomus, jossa tekstit olivat nyt yhtä selvästi nähtävissä kuin yli puolitoista vuosisataa sitten:

ARTILLERI LÖJTNANTEN
JOSEF ADAMSSON CHMIELEWSKI
FÖDD I POLEN 1817
DÖD I ILMOLA 1855.

Kuka sitten on ollut tämä tykistön luutnantti, joka on kulkeutunut Puolasta saakka Ilmolaan, eli Ilmajoelle asti ja saanut viimeisen leposijansa täältä nuorena miehenä, vain 38-vuotiaana? Täsmällistä tietoa minulla ei ole, eikä sitä taida olla enää mistään saatavissakaan. Venäjän ja Puolan suurlähetystöissä, joista Matti Kullas asiaa tiedusteli, ei kivistä tai sen alla lepäävästä henkilöstä ollut mitään tietoa. On kuitenkin johtolankoja, joista voimme ehkä päätellä tämän ihmiselämän kohtalonkulkua.

Ensinnäkin on muistettava, että 1800-luvulla Suomi ja Puola olivat samaa maata: molemmat kuuluivat Venäjän keisarikuntaan. Puolan kohtalo oli ollut tulla jaetuksi 1700-luvulla kolmessa ns. Puolan jaossa naapureidensa Preussin, Itävalta-Unkarin ja Venäjän kesken. Suomi taas siirtyi Ruotsin valtakunnasta Venäjän keisarikunnan autonomiseksi osaksi Suomen sodan 1808-1809 seurauksena. Niinpä mahdollisuus sille, että Venäjän

armeijassa palveleva sotilashenkilö saattoi palveluksensa aikana päätyä eri puolelle keisarikuntaa, oli lähtökohtaisesti olemassa. Ilmajoella oli ollut kokemusta venäläisestä sotaväestä jo 1800-luvun alkupuoliskolla: Suomen siirryttyä osaksi Venäjää oli eri yksiköitä sijoitettu mm. Etelä-Pohjanmaalle ja Ilmajoella majaili venäläistä sotaväkeä jo 1818 sekä 1822-1826.

Toiseksi huomattakoon Josef Adamssonin kuolinvuosi 1855. Tällöin elettiin Itämeren sodan eli Krimin sodan aikaa. Tämä pääosin Krimin niemimaalla sekä Balkanilla 1853-1856 riehunut sota sai myös Itämerelle ulottuneen, meillä Oolannin sodaksi kutsutun sivujuonteen. Englannin laivasto seilasi Pohjanlahtea pitkin ja pyrki hävittämään rannikkokaupunkien varastoja. Niinpä Länsirannikolle oli taas syytä sijoittaa keisarikunnan sotavoimaa. Ilmajoen osaksi tuli ensin "sotilashospitaali", eli sotasairaala; jonka eteen pitäjän silloinen rovasti Forsman kuuluu toimineen erityisen innokkaasti; ja ennen pitkää myös varsinaisia sotajoukkoja. Krimin sodan aikana lapsuuttaan elänyt Jaakko Koskinen nimittäin muisteli 80 vuotta jälkeenpäin: Ilmajoelle tuotiin venäläisiä tykkeitä ja ne harjoittelivat Seppälän larvasa, maaliit Lauroselan ja Herralan pappilan vainioilla." Edelleen vanhus kertoi englantilaisia haavoittuneita merisotilaita tuodun Vaasasta hoidettavaksi Ala-Kauppilaan, joka oli silloin venäläisten lasaretti. Kovin suureksi Ilmajoen hospitaalin toiminta ei noussut, potilaita enimmilläänkin oli vain kymmenkunta. Mainittakoon sotaväen tuoneen mukanaan myös muutakin eloa pitäjään: "Ilmajoen tämän ajan nuoret säätyläisnaisetkin hyötyivät jotakin. Vielä vanhoina he muistelivat "loistavia venäläisiä upseereita", jotka sodan aikainakin järjestetyissä huvitilaisuuksissa veivät heitä valssin pyörteisiin."

Näiden tietojen pohjalta saattaisi olettaa Ilmajoen vanhalla kirkkomaalla lepäävän tykistöluutnantti Josef Adamsson Chmielewskin olleen yksi Krimin sodan pyörteisiin joutuneita ihmisiä, jonka kohtalo siirsi juuriltaan Puolasta tänne Suomeen ja joka kohtasi elonsa lopun 38-vuotiaana Ilmajoella; mahdollisesti sotasairaalassa taistelujen haavoittamana tai ehkäpä muuten sairastuneena. Parempaakaan tietoa ei minulla ole esittää. Vaikka jollakulla saattaisi ehkä sittenkin olla. Havaintojen mukaan kyseiselle hautakivelle nimittäin ilmestyy vuosittain säännöllisesti kukkia. Seurakunta ei tätä hautaa hoida,

eikä kukkien laskijasta ei ainakaan seurakunnassa ole tietoa.

Tämä hautakivi myös todistaa, että tykistöpitäjänä tunnetun Ilmajoen tykistölliset juuret juontavat ainakin yli puolentoista vuosisadan taakse. Myöhemminhan Ilmajoen tykistömaine virisi vapaussodan aikana, jolloin venäläisten joukkojen aseistariisumisen yhteydessä Ilmajoella saatiin täällä sijainneita venäläisiltä joukoilta runsas sotasaalis, mm. kuusi silloin uudenaikaista kanuunaa tyyppiä 76 K 02. Mainituista tykeistä kahdella ammuttiin hieman myöhemmin Oulussa itsenäisen Suomen tykistön ensimmäiset taistelulaukaukset, naapuripitäjän Laihian miehistä kootuilla tykkiryhmillä. Patterin-päällikkönä ja tulenjohtajana toimi silloin everstiluutnantti V.P. Nenonen, myöhempi kuuluisa tykistökenraalimme. Vapaussodassa ilmajokelaisia miehiä taisteli myös tykistössä eri rintamilla. Talvi- ja jatkosodassa toimineen Aallon patteriston tykistöhistoria onkin sitten jo oma, laajalti tunnettu lukunsa. Ja pientä aasinsilta käyttäen voisi nykyisen Lääkintävarikkommekin katsoa jatkavan pitkää sotilaslääkinnän historiaa Ilmajoella tuon venäläisen sotahospitaalin johdosta.

Ilmajoen vanha hautausmaa on mielenkiintoinen käyntikohde niin kuntalaisille kuin matkailijoille ja vaikkapa Mannerheim-oopperaa seuraamaan saapuville musiikkijuhlavieraille. Toivottavaa kuitenkin olisi, että Ilmajoen seurakunta vielä ympäröisi alueen asiallisella aidalla. Nythän hautausmaan läpi on muodostunut jonkinlainen epävirallinen oikopolku, jota pitkin kuljetaan sekä jalan, pyörillä että mopoillakin. Tämä ei ole alueen historian ja tunnelman arvoista.

Teksti ja kuvat: Tuomas Taivalmaa

Kirjoittaja ottaa mielellään vastaan mahdollisia lisätietoja asiasta, sähköpostilla tuomas.taivalmaa@kurikka.fi tai puhelimitse 0405270644.

Tärkeimmät lähteet:

Alanen, Aulis: Eteläpohjalaisia taistelussa 1 Alanen, Aulis: Ilmajoki vuoden 1809 jälkeen Liakka, Niilo: Ilmajoen pitäjä Rapila, Alpo: Laihialaiset vapaussodassa 1917-1918 Uotila, Pertti & Rantoja, Waldemar: Ilmajokelaiset vapaussodassa

Ilmajoen Reserviläiset Ry
Pasi Löppönen

RESERVILÄISLIITON PUHEENJOHTAJA ILPO POHJOLA ILMAJOELLE 17.9.2017

Reserviläisliiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola tulee vierailemaan Ilmajoella järjestettävään Huissi XI SYYS SRA kilpailuun sunnuntaina 17.9.2017. Reserviläispiirin puheenjohtaja Jaakko Liinamaa on ollut asiassa aloitteellinen ja aktiivinen. Ilmajoen Reserviläisyhdistys sekä luonnollisesti koko E-P:n Piirin Reserviläisyhdistykset toivottavat Ilpon tervetulleeksi vierailemaan Etelä-Pohjanmaalle.

Koemme, että juuri tässä Huissi IX SYYS SRA vierailussa Liiton puheenjohtaja Ilpo Pohjola on mahdollisuus tavata aktiivisia SRA ammuntaa harrastavia reserviläisiä ympäri Suomen.

Vuoden 2016 Huissi X SYYS SRA kisassa oli kilpailijoita ennätysmäärä, eli 87 osallistujaa. Oman piirimme ulkopuolelta kilpailijoita tuli Valkeakoskelta, Tampereelta, Huittisilta, Punkalaitumelta, Helsingistä, Vantaalta, Korpilahdelta, Kankaanpäästä, Ruovedeltä, Virroilta, Haapajärveltä, Reisjärveltä, Nivalasta, Muhokselta, Noormarkusta sekä Varsinais-Suomesta.

Kilpailussa tullaan ampumaan 5-6 erilaista rastisuoristusta, joista kaikki tulevat olemaan erittäin haastavia.

Käytössä ovat kaikki reserviläisaseet ja paikalla Suomen huippuammutit ja laukauksia on paljon.

Lisäksi sarjat ovat laaja-alaisesti edustettuna kisassa. Kisassa ammutaan Tulokas, Y, Y50, TST ja Lady sarjat, jos vain kaikkiin näihin saadaan riittävästi osallistujia. Mutta tämä asia selviää myöhemmin.

Ilmajoen Reserviläiset toivottavat kaikkien E-P Reserviläispiirin asiasta kiinnostuneita jäseniä poikkeamaan

Huissi XI SYYS SRA kilpailussa. Samalla voit tavata Ilpon ja vaihtaa muutaman sanan päivänpolttavista reserviläisasioista sekä seurata kilpailua.

Koska ampumaradan alueella ammutaan, muista ottaa mukaasi kuulosuojaimet ja suojalasit. Ne ovat pakolliset aina Ilmajoen kilpailuissa. Tervetuloa.

Ilpo Pohjola
Kuva Reserviläisliitto

Nuku rauhassa

on turvallisuustoimijoiden yhteistyöhanke, jolla juhlistetaan 100-vuotista itsenäistä Suomea. Hanke on osa Valtioneuvoston kanslian virallista Suomi 100 -ohjelmaa. Tarkoituksena on lisätä tietämystä kokonaisturvallisuudesta ja motivoida kansalaisia osallistumaan vapaaehtoiseen maanpuolustus- ja turvallisuustyöhön. Veteraanien perinnön välittäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat hankkeen keskiössä.

Kampanjan teemana on Nuku rauhassa -jotta kaikki suomalaiset voisivat nukkua rauhassa. Ainutlaatuinen, valtakunnallisesti toteutettava hanke tuo yhteen kaikki keskeiset

kokonaisturvallisuuden toimijat: kansalaiset, järjestöt, viranomaiset ja yritykset. Hanke toteutetaan yhteistyössä maanpuolustus- ja turvallisuusjärjestöjen, viranomaisten sekä veteraanijärjestöjen kanssa.

Nuku rauhassa -hanke koostuu kattavasti viestintäkampanjasta sekä eri puolilla Suomea järjestettävästä tapahtuma- ja seminaarisarjasta, joka huipentuu elokuussa päätapahtumaan Helsingin Kansalaistorilla. Löydä sinua lähinnä oleva tilaisuus kampanjan tapahtumakalenterista os. www.nukurauhassa.fi

TAPAHTUMIA 1.6.-31.12. 2017

kesä-heinäkuu		
vko 24	LMP lehti 2/17 ilmestyy	
14.-17.6.	Farmari Maatalousnäyttely	Seinäjoki
20.6.-2.8.	Piiritoimisto suljettu	
29.6.	Sotilaan virsi	Isojoki
elokuu		
9.8.	Kesäillan kirkko	Isokyrö
12.8.	Reserviläispyöräily	Alavus
syyskuu		
1.9.	Sotilaan virsi	Kristiinankaup.
4.9.	Jatkosodan päättymisen muistohetki	Korsholm
5.9.	Res.piiirihallituksen kokous	Seinäjoki
12.9.	"Hevoskyydillä pilvipalveluihin" esitys	Seinäjoki
13.9.	Reservupseeripiirin hallitus	Seinäjoki
15.9. menn.	LMP lehden lehtijutut toimistolle RESUL mitalihakemukset RESUL:oon	
lokakuu		
1.10.	Uusi toiminnanjohtaja aloittaa työnsä	piiri
10.10.	Res.piiirihallituksen kokous	Seinäjoki
vko 42	LMP-lehti 3/17 ilmestyy	
27.10.	Laivaston soittokunnan konsertti	Seinäjoki
31.10.	Res. Piirin syyskokous	Jalasjärvi
marraskuu		
7.11.	Res.ups.piiirin hallituksen kokous	Seinäjoki
15.11.menn.	LMP lehden lehtijutut toimistolle	
18.11.	Seminaari aineena Venäjän vallankumous	Seinäjoki
28.11.	Res.ups.piiirin syyskokous	Evijärvi
joulukuu		
5.12.	Itsenäisyyspäivän vastaanotto	Seinäjoki
6.12.	Itsenäisyyspäivän kunniavartiot	Koko maa
vko 51	LMP-lehti 4/17 ilmestyy	
24.12	Jouluaaton kunniavartiot	Koko maa

Räjähdekeskus testaa

Ähtärin reserviläisjärjestöt pääsivät huhtikuussa tutustumaan Räjähdekeskuksen Niinisalon toimipisteeseen, jonka tehtävänä on kaikkia puolustushaaroja palvelevat koeammunnat sekä olosuhde- ja räjähdetestit. Puolustusvoimien käytössä oleva sotatarvustuksen hyväksynnän saaneet aseet ja ampumatarvikkeet ovat lähes kaikki käyneet lävitse Niinisalon toimipisteen testaukset.

Koeampumalaitoksen historian voidaan katsoa alkaneen Helsingin Santahaminan vuonna 1919 perustetusta koelaitoksesta. Vilho Nenosen johdolla oli kuitenkin suoritettu tykistön koeammuntoja Lappeenrannassa edellisvuonna 24.9.1918.

Koeampumalaitos aloitti toimintansa Utissa vuonna 1921 nimellä Tykistön Koeampumakenttä ja se siirrettiin lokakuussa 1939 Niinisaloon, jossa aloitti nimellä Tykistön Koeampuma-asema, myöhemmin Koeampumalaitos. Kankaanpään Niinisalon varuskunnassa sijaitseva toimipiste lakkautettiin itsenäisenä laitoksena 31.12.2012.

Vuoden 2013 alusta Niinisalon toimipiste liitettiin osaksi Puolustusvoimien Logistiikkalaitoksen Räjähdekeskusta, jonka hallinto-osasto toimii Inhassa Ähtärissä.

Räjähdekeskuksen Niinisalon toimipisteen tehtävänä ovat muun muassa koeammunnat, ampumatarvikkeiden ja aseiden

Tällä porukalla tutustuimme Niinisalon toimipisteen toimintaan

testaus eri olosuhteissa sekä koeräjäytysten tekeminen. Lähes kaikki Suomeen maahan tuodut aseet, ampumatarvikkeet ja asejärjestelmät kokeillaan ja testataan Niinisalossa ennen käyttöönottoa.

Testaus

Niinisalon toimipisteessä testauksista huolehtivat asesektori, räjähdesektori ja mittaussektori. Testauksia varten olosuhteet voidaan järjestää käytännön olosuhteita vastaaviksi taristylaitteistolla, pudotuslaitteella aina 12 metriin asti sekä termostointilaitteistolla, jossa lämpötila voidaan säätää -70 °C - + 80 °C.

Olosuhdetestaus kuuluu osana ampumatarvikkeen tuotekehitykseen ja olosuhdetestauksella pyritään jäljittelemään todellisia rasiuksia kuljetuksen, varastoinnin ja käsittelyn yhteydessä ja siten parantamaan ampumatarviketurvallisuutta

Kaiken testauksen tarkoituksena on tuottaa palvelusturvallisuutta puolustusvoimille. Testauksilla todennetaan suoritus- ja vastaanottovaatimukset.

Niinisalon lisäksi koetointia tehdään Keuruulla ja Katajaluodossa. Niinisalossa voidaan ampua noin 14 kilometriin ja tehdä olosuhdetestauksia. Pioneerimateriaali testataan Keuruun Vuorisjärvellä. Pitkänkan-

taman ammunnat tehdään Katajaluodossa ja sieltä voidaan ampua aina 60 kilometriin saakka. Saarella sijaitsevalla koepaikalla on testirakennus sekä termostointitilat.

Koetointia

Aseiden ja ampumatarvikkeiden testaaminen, koulutus ja hävittäminen on suunniteltava osaksi tuotteen / suorituskyvyn elinkaarta Puolustusvoimissa. Em. tarkoitusta varten Niinisalon yksikössä kehitetään mm. liikkuvaa koetointia, kehitetään mittaus- ja kometelmia sekä tehdään laitepäivityksiä ja uushankintoja.

Ennen koulutuskäyttöön ottamista aseet ja ampumatarvikkeet testataan vastaanottovaatimusten todentamiseksi. Varastossa olevien ampumatarvikkeiden testauksella tehdään kunnonvalvontaa, pyritään selvittämään mahdolliset häiriötilanteet sekä jatkamaan tuotteen elinkaarta, minimoimaan hävittämistarve sekä näin lisäämään taloudellisuutta.

Räjähdekeskuksen Niinisalon toimipiste tukeutuu huollossa, vartiointissa ja kuljetuspalveluissa Porin Prikaatin Säkylä-Niinisalon varuskuntaan.

Niinisalon lisäksi Räjähdekeskuksella on toimintaa Ähtärissä, Haapajärvellä ja Keuruulla. Henkilöstöä Räjähdekeskuksessa on noin 150, joista Niinisalossa 42.

Yksikköön kuuluu myös kolme ns. mas-sarajäytysaluetta: Hukkakeron räjäytysalue sijaitsee Kittilän Pokassa ja kaksi muuta Keuruun varikon ja Ähtärin varikon yhteydessä Palolammen varastoalueella.

Teksti ja kuva HM

Puolustusvoimien Suomi 100 –kesäkiertue 2017/ Försvarsmaktens Finland 100-somaarturné

Vaasan Sisäsatamassa klo 9 alkaen. Kalustoesittelyjä ja toimintänäytöksiä yhteistoiminnassa Nuku rauhassa -kokonaisturvallisuushankkeen kanssa

Vaasan torilla klo 18 alkaen I Imavoimien Big Bandin ”Suomi 100 soi!” -ohjelmisto on läpileikkaus

Suomessa esitettyä populaarimusiikkia Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden ajalta, 1920-luvun kuplettilauluita tämän päivän hitteihin - ja kaikkea siltä väliltä. Solisteina ovat Ikosen siskot: Aili, Tuuli ja Heini Ikonen Laivaston soittokunnan, solistina esiintyy Krista Siegrids

Lisäksi Puolustusvoimien varusmiehsoittokunnan show band vetää energisen settinsä ikäluokkansa parhaimmista live-esiintyjistä kootulla kokoonpanolla
Vaasassa kokoonpano on vuoden 2016 saapumiserän reserviläisten Show Band!

Suomi
Finland
100

Naisyhdistysten näyttely

Seinäjoen kaupunginkirjasto 1.-31.8.2017
Seinäjoen kaupunginteatteri 11.-18.9.2017

Avajaiset ja juhlaseminaari 1.8.2017
kaupunginkirjastossa 14.00 ja seminaari 15.30

HEVOSKYDILLÄ pilvipalveluihin -NÄYTELMÄ

Käsikirjoitus Kirsti Manninen
Ohjaus Eija-Irmeli Lahti

Seinäjoen kaupunginteatterissa (Vapaa pääsy!)
12.9. Ensi-ilta
13.9. Tilausnäytös
17.9. Näytös

www.naistensuomi100.wordpress.com

Naisten
Suomi
100 VUOTTA

SOPPATYKKIÄ VUOKRATAAN! M-29 MOD, KOKEILLA TAI IL- MAN. KURIKAN MAANPUOLUSTUS- JÄRJESTÖT TIED. MIKKO S. SÄNTTI 0405509798

MC-JELLONAT Kurikasta aloittaa kesän päristelyt kesäkuussa seuraa ilmoittelua
<https://fi-fi.facebook.com/Ressut>
Mukaan kaikki joukolla, myös naapuriyhdistysten päristelevä väki.
Kohteina mm. Niinisalo sotilaskoti 14.6 KLO 18.00 Lähtö Bunkkerilta.

Terveisin: Mikko S. Säntti

Isänmaan virret

Isänmaan virsiä veisataan satavuotiaan Suomen kunniaksi Jouppilavuoren korsuaukiolla sunnuntaina 30.7. klo 15 alkaen.
Sotilaskotikahvit klo 14.30-
Järjestäjänä reserviläisjärjestöt ja Seinäjoen Seudun Sotilaskoti

Satakunnan tykistörykmentin komentaja esitelmöi Ilmajoella

Ilmajoen reserviläisyhdistykset saivat helmikuussa kevätkokouksiinsa mielenkiintoisen alustuksen, kun esitelmää pitämään saapui Satakunnan tykistörykmentin komentaja, everstilutnantti Jarmo Kiiikka. Ilmajokiset sukujuuret omaava Kiiikka valotti aluksi lyhyesti SatTR:n nykytilannetta Porin prikaatin osana. Itsenäinen Tykistöprikaatihan lakkautettiin puolustusvoima uudistuksessa muutamia vuosia sitten ja nimeksi palautui ”vanha tuttu” Satakunnan tykistörykmentti. Komentajan näkemyksen mukaan tilanne Niinisalossa ei kuitenkaan muuttunut mitenkään oleellisesti ja hän katsoi varuskunnan aseman vain vahvistuneen.

Varsinaisessa esitelmässään evl Kiiikka keskittyi tykistöllisiin nykysuuntauksiin niin meillä, kuin perinteisesti tykistön suurvaltana tunnetulla Venäjällä. Kokousväki, joukossaan runsaasti tykkimiehiä, sai kuulla asiantuntevaa näkemystä suoraan tykistö-koulutuksemme ytimestä. Kokousjärjestelyvuorossa olleen Ilmajoen reserviupseerikerhon pj Tuomas Taivalmaa kiitti komentajaa esitelmästä ja luovutti hänelle mm. kerhon pöytästandaarin. Everstilutnantti Kiiikka sai mukaansa myös annoksen ilmajokista tykistöhistoriaa, sillä kokouksen jälkeen hän tutustui Aallon patteriston perinnetaloon.

Teksti: Tuomas Taivalmaa

LMPT:n hallitus jatkaa

Piirien tukijärjestön, Lakeuden Maanpuolustajain Tuki ry:n hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Pukkinen Isostakyröstä.

Hallituksen jäseninä Marko Kaappola Seinäjoelta, Jorma Kallio Lapualta, Pasi-Aatos Kari Lapualta, Rauno Laitila Kuortaneelta, Jaakko Liinamaa Kurikasta (Jurva), Tapio Makkonen Ähtäristä, Kari Ratavaara Kurikasta, Pekka Rinta-Hoiska Kurikasta, Timo Sysilampi Seinäjoelta, Heikki Tarkkanen Laihialta, Jyrki Viitala Seinäjoelta, Markus Ylitalo Lapualta.

21. päivänä elokuuta järjestettiin Seinäjoella itsenäisen Suomen 40-vuotisjuhla, johon yleisöä osallistui n. 10.000.

Lakeuden Maanpuolustaja lehti kirjoitti tohtori Erkki Salosen juhlapuheesta mm. näin:

Ei pidä kuvitella, että kannustaessaan nuoria työhön ja toimintaan maansa puolesta, vanhemmat kertoessaan esimerkkejä maineteoista tai tavatessaan asetovereitaan ihannoisivat sotaa sinänsä, saati, että he lietsoisivat sotakiihkoa ympäristöönsä, kuten jotkut totiset torvensoittajat joskus meilläkin väittävät, sanoi Suomen Kulttuurirahaston yliasiamies, tohtori Erkki Salonen juhlapuheessaan.

Värikkäällä, jopa riemastuttavalla tavallaan tohtori Salonen kertoi aseveljien tapaamisesta, jotka nykyisin alkavat olla luettelointia sairaskertomuksesta.

Me sotaveteraanit tunnemme sodan karun todellisuuden. Siksi me olemme varmasti viimeiset toivomaan itsellemme, lapsillemme tai millekään kansalle, saati

AIKA VAIHTUU – AATE SÄILYY

omallemme, sodan kokemusten toistumista. Meille jokaiselle on ollut suuri henkilökohtainen palkinto saada vielä sodan jälkeen elää rauhan oloissa vapaassa Suomessa, itsenäisessä isänmaassamme, hän sanoi.

Hän myös totesi aseveljeyden siteet Suomen ja Ruotsin kansojen ystävyys leppää pitkän rauhanaikaisen yhteiselämän ja sukupolvia kestäneen aseveljeyden luomalla pohjalla.

Kun meidän sotamme olivat päättyneet ja mielialat tyntyneet, saattoi jo pohjalainen jääkäri, kenraaliluutnantti A. E. Martola kirjoittaa muistelmateoksessaan ”Sodassa ja rauhassa” mm.

”Tiemme hyvinvointivaltioksi keskeytyi talvisodan ja siitä tapahtumasarjojen rautasella loogisuudella johtuneen jatkosotamme

takia vuosiksi. Arvosteltakoon asioita miten tahansa, tosiasiaksi jää, että Suomi nämä vaikeat sodat käytyään on selviytynyt niistä itsenäisyytensä säilyttäen, ilmeisestikin juuri urhean taistelunsa ansiosta. Ei liene myöskään liioiteltua väittää, että nykyiset ystävälliset suhteemme itäiseen naapuriimme YYA-sopimuksineen ja vilkkaine kaupankäymisineen perustuvat, paitsi kummankin maan etuun, myös taistelujen tuloksena syntyneeseen molemminpuoliseen kunnioitukseen.”

-Me sotaveteraanit – tai entiset sotatyöntekijät, jos niin halutaan – toivomme luonnollisesti, että Suomen poliittiset johtomiehet pysähtyisivät näiden sotilaallisten tosiasioiden eteen, erityisesti tänä vuonna.

-Jokaisen yhä keskuudessamme elävän

jääkäriin, vuonna 1918 veteraanin sekä sotiemme kaatuneiden lähiomaisten tulee saada osakseen kansakunnan kiitollisuus tarvittaessa taloudellinen tukikin. Myös sotavammaisten huolto on järjestettävä. On onnetonta, jos Suomen valtiolta riittää varoja poliittisten paperisotilaiden lakeerattuihin kirjoituspöytiin, mutta ei sotavammaisten sairaalakuuluihin.

Suomen puolustusvoimat osoittivat Lapin sodassa 1944-1945 suomalaisen sopimususkollisuuden. Parempaa näyttöä ei Suomen sotilailta voi vaatia. Suomen armeija tarvitsee saamansa tehtävän suorittamiseksi kuitenkin jatkuvasti oman kansansa luottamuksen ja tuen. Tältä kannalta olisi eduksi, jos pienen Suomen ”suuret” poliitikot ottaisivat puolustusvoimain arvostamisessa sekä yliseminkin isänmaallisessa asennoitumisessa oppia suuren ja mahtavan sopimuskauppanimme Neuvostoliiton johtomiehistä, sanoi tohtori Salonen.

LMP 1977.

ETELÄPOHJALAISET MENESTYIVÄT KOTIKISOISSA

Parisprintin ensimmäinen erä starttasi vauhdikkaasti

RESUL:n parisprinttiampumasuunnistuksen ja henkilökohtaisen ampumasuunnistuksen mestaruuskilpailut ratkottiin Kauhajoen Nummijärvellä 29.4. Kilpailun järjestelyvastuun kantivat Kauhajoen Reserviläiset yhdessä Kauhajoen Karhun ampumahiihtojaoston ja suunnistusjaoston aktiivien kanssa.

Eteläpohjalaiset ottivat kisoista kuusi henkilökohtaista voittoa ja kolme parisprinttivoittoa.

Henkilökohtaisen kisan voittajia olivat Matti Vainionpää, Annukka Siltakorpi, Juhani Ikola, Tapio Karppi, Leena Ojala ja Ilpo Toikkanen.

Parisprintissä voittajia olivat yleisessä sarjassa Matti Vainionpää ja Antti Iivari, naisten sarjassa Annukka Siltakorpi ja Leena Ojala sekä H80 sarjassa Tapio Karppi ja Jarkko Rajala.

Kilpailukeskuksena toimi Nummijärven leirintäalue, jonka ympäristössä olivat sekä kilpailutoimisto että kisassa ollut 50 metrin ampumarata. Kartan päivittämisestä huolehtivat kilpailujen ratamestarina toimiva Esa Kangasmäki ja Heikki Tamminen Suunta Jurvasta.

Vielä kilpailua edeltävänä päivänä tavaalta satoi pieni kerros lunta maahan ja lämpötila oli nollan tienoilla. Onneksi välit

yläkerran herran kanssa olivat nähtävästi kunnossa, sillä sää itse kilpailupäivänä oli aurinkoinen ja poutainen. Parisprintissä jopa liiankin aurinkoinen, koska ammunta tapahtui vasta-aurinkoon. Kilpailujen jälkeisenä päivänä satoi taas n. 13 cm lunta maahan hiyen tuulen kera.

Kaikkiaan metsässä oli noin 30 rastia. Parisprintissä oli kaksi rataa, joista yleisen ja H80 sarjan radalla oli pituutta 3,4 km ja 10-11 rastia sekä lyhyempi 2,1 km:n ja 8 rastin rata (H100, H120, naiset, nuoret).

Mukana kaikkiaan myös noin 25 toimitsijaa, jotka jakautuivat ampumaradalle, ammunnan valvojiksi, sakkujen kirjaajiksi, kilpailutoimistoon, asetarkastuksen, tulospalveluun sekä kuulutuksiin ja liikenteen ohjaukseen.

Kilpailujen johtajana toimi Leo Lappalainen, ratamestarina Esa Kangasmäki, ammunta Markku Anttila, ajanotto Raimo Myllyniemi, valvoja Jarno Kallio-Könnö, kuulutus Jouni Rinta-Keturi

Kilpailujen suojelija oli Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Mika Piironen. joka puhui lyhyesti avajaistilaisuudessa. Kisahartauden piti Kauhajoen seurakunnan pastori Tuomas Ala-Opas.

Kilpailun ravintolatoiminta oli ulkoistettu

Porukka kokoontui kisahartauteen ja avajaisiin.

Nummijärven leirintäalueen pitäjälle Janne Leppäselle. Tarjolla oli mm. keittolounasta (hintaa 7,00 EUR) sekä tietenkin kahvia ja muita virvokkeita lisukkeineen.

Yleisesti ottaen kilpailijat olivat erittäin tyytyväisiä kilpailupäivään ja kisoista tuli positiivista palautetta. Koko järjestelykoneisto oli koko päivän ajan täystyöllistetty mutta siitä huolimatta molemmat kilpailut sujuivat kokonaisuutena suuremmista ongelmista sekä aikataulullisesti että järjestelyiltään.

Kilpailuun ilmoittautui 30 parisprinttijoukkuetta ja 80 kisaajaa henkilökohtaiseen kilpailuun.

Eteläpohjalaisijoitukset:

Sarja D 1. Annukka Siltakorpi Kurikan Res. 51.22 (sakot 5)

Sarja H 1. Matti Vainionpää Seinäjoen Res. 52.07 (5), 2. Antti Iivari Isonkyrön Res. ups. 54.59 (7), 8. Niko Latva Jurvan Res. 1.09.11 (15)

Sarja H35 1. Juhani Ikola Jurvan Res. 1.04.48 (4), 2. Jarkko Rajala Kurikan Res. 1.09.20 (7)

Sarja H40 1. Tapio Karppi Laihian Res. 1.08.43 (10), 2. Teemu Rajala Kurikan Res. 1.10.15 (5), 4. Sami Kuntola Kurikan Res. ups. 1.14.38 (6)

Sarja D40 1. Leena Ojala Kurikan Res. 50.12 (12)

Sarja H50 8. Teemu Hauhia Kurikan Res. ups/Ilmajoen Res. 1.04.33 (14)

Sarka D50 2. Eija Hauhia Ilmajoen Res. 1.05.52 (16)

Sarja H60 1. Ilpo Toikkanen Kurikan Res. 42.18 (6), 2. Pertti Luuri Seinäjoen

Res. 48.02 (9), 5. Keijo Kuntola Kurikan Res. 54.42 (13), 6. Sauli Hakala Jurvan Res. 55.38 (11)

Sarja H65 6. Matti Isoniemi Kurikan Res. ups. 59.36 (12)

Kaikki tulokset luettavissa www.resul.fi

Teksti: Ulla Muurimäki, Ville Yli-Teevahainen, Esa Kangasmäki

Kuvat: Ulla Muurimäki

Lumisessa maastossa vas. kilpailun johtaja Leo Lappalainen, suojelija Mika Piironen, kenttähartauden pitäjä Tuomas Ala-Opas ja ratamestar Esa Kangasmäki.

Kultaa parisprintissä sekä kultaa ja hopeaa henkilökohtaisessa kilpailussa. Matti Vainionpää vas. ja Antti Iivari.

ILMAJOEN JA PERÄSEINÄJOEN AMPUMARADOILLA RUUTI PALAA KOKO KESÄN

Haulikkorastin huumaa puolimoottorilla. Kuvat: 2016 Huissi X Syys SRA-kilpailusta. Kuvaaja: Mika Valkama

Ilmajoen Reserviläiset Ry Pasi Löppönen

Kesä on viimein tulossa ja vuoden kauden neimmat ja lämpimimmät säät. Nyt on paras aika osallistua aktiivisen reserviläisen ampumaharrastus toimintaan. Ilmajoen ja Peräseinäjoen reserviläiset järjestävät useita eri kilpailuja. Niin myös tänäkin kesänä ruuti palaa. Luvassa on niin SRA, Palvelus ja Perinsepistoolikisaakin.

Lisäksi Ilmajoella järjestetään vapaat kivääriharjoitukset parillisilla viikoilla ja vapaat pistooliharjoitukset parittomilla viikoilla aina elokuun loppuun saakka.

Harjoitukset ovat avoimia harjoituksia kaikille reserviläisillä. Oma ase ei välttämätön; sen voi vuokrata yhdistykseltä.

Pistooliharjoitusten jälkeen pyrimme lisäksi järjestämään mahdollisuuksien mukaan IDPA ammuntaa ainakin kerran

kuukaudessa.

Pistooli-Kivääri harjoituksissa, kuten kisoissakin edellyttämme aina Reserviläisen ampumaturva vakuutusta tai SAL-lisenssiä. SRA-ammuntaan osallistujalla tulee olla SRA Ampuja kortti suoritettuna.

Luonnollisesti osallistujalla tulee olla kuulosuojaimet ja suojalasit tullessaan radalle. Myös katsojilla.

Käy tarkistamassa ajan tasalla olevat kilpailu ja harjoituskalenterit osoitteessa HYPERLINK "https://www.reservilaisliitto.fi/ilmajoenreservilaiset" https://www.reservilaisliitto.fi/ilmajoenreservilaiset

Löydät helposti kisat aikajärjestyksessä kohdasta HYPERLINK "https://www.reservilaisliitto.fi/yhdistyspalvelut/yhdistysten_ja_piirien_kotisivut/ilmajoen_reservilaiset/tulevat_tapahtumat" https://www.reservilaisliitto.fi/yhdistyspalvelut/yhdistysten_ja_piirien_kotisivut/ilmajoen_reservilai-

set/tulevat_tapahtumat

Täältä löydät myös Peräseinäjoen Reserviläisten kilpailut

Ilmajoella ja Peräseinäjoella järjestetään kesän ja alkusyksyn aikana erittäin mielenkiintoisia kilpailuja!

Näistä mainittakoon seuraavat jotka kannattaa laittaa kalenteriin ylös:

15.7 Palveluspistooli PM-kilpailu PERÄSEINÄJOEN A-radalla

16.7 SRA-PM kilpailu; 2 x K + P + H Tervahaminan A-radalla. Karsintakilpailu SRA-SM 2018.

8.8 Palveluspistooli kilpailu Ilmajoen Tervahaminan radalla

13.8 SRA kilpailu; K+P Ilmajoen Tervahaminan radalla

15.8 Perinsepistooli kilpailu Ilmajoen Tervahaminan radalla

26.8 SRA kilpailu; K+P+H sekä Palveluspistoolikilpailu PERÄSEINÄJOEN A-radalla
9.9 SRA kilpailu; K+P+H sekä Palveluspistoolikilpailu PERÄSEINÄJOEN A-radalla
16.-17.9 HUISSI XI Syys-SRA kilpailu; 5-6 rastia ja laukausmäärä riittävä. Ennakkoilmoittautuminen.

HUISSI XI SYYS SRA kisasta tieto myöhemmin www.sivuillamme, Resulin kalenterissa ja toiminta-ampujien sivuilla.

Huomioi 16.7 SRA-PM kilpailusta seuraavaa:

Tämä kilpailu on karsintakilpailu vuoden 2018 SM-kisoihin.

Ilmoittautuminen paikanpäällä alkaen klo 8.00

Maksimissaan 40 kilpailijaa otetaan kisaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Etusijalla E-P:n Reserviläispiirin ampujat. Kisamaksu vahvistetaan myöhemmin.

Kisamaksua ei peritä rakentajilta.

Palkitaan sarjat Y avoin ja vakio sekä Y50 yhteisesti ja tulokas sarja, jos osallistujia > 3 hlö.

Kilpailunjohtajan puhuttelu klo 9.30

Kilpailu järjestetään Ilmajoen Tervahaminan ampumaradalla alkaen kello 10.00

Ja niin kuin aina, Ilmajoella on kisojen yhteydessä aina hyvät trahteerit; mehua, ratasleipiä ja korppuja. Monissa kisoissa makkaraa ja XI Huissi Syys-SRA kisassa lämmin ruoka jälkiruokineen ja kahvitarjoiluineen.

Samoin Huissi XI SYYS SRA kisassa mahdollisuus voittaa rahanarvoisia palkintoja kisan päätteeksi.

Huissi XI Syys SRA kisaan osallistuja saa sunnuntailounaan hinnalla osallistua hienoon kilpailuun ja sen arvontoihin ja nauttia äärettömän mukavista kavereista, jotka tulevat ampumaan kisaan ympäri Suomen.

ILMAJOKI RES TALVISOTAKILPAILUSSA ENNÄTYSMÄÄRÄ KILPAILIJOITA JA YLEISÖÄ

Ilmajoen Reserviläiset Ry Pasi Löppönen

12.3.2017 Ilmajoen Huussin Tervahaminan ampumaradalla kävi melkoinen kuhina, kun sata päinen

yleisö oli kokoontunut katsomaan ja kuulemaan 100-vuotiaan itsenäisen Suomen Talvisotakilpailun jyrkää avautusta. Avaus tehtiin jälleen luotettavalla ja kenttätestatulla kalustolla jotka edelleen toimivat loistavasti. Mukana näytöksessä oli Suomikonepistoolit, Peltiheikki, Emma, Lahti-Saloranta ja soakerina pohjalla Maxim konekivääri. Tämän kalusto toimintakuntoon saattamisesta ja kunnossa pitämisestä iso kiito kuuluu Ilmajoki RES asekeräilijöille. Asevastaavat taas hoitivat avaukseen tarvittavat luvat viranomaisilta vankalla kokemuksella kuten

aiempinakin vuosina. Viranomaiset ovat suhtautuneet myös Ilmajoen talvisotakilpailun lupahakemuksiin ammattimaisen asiallisesti, joten kiitos heille tästä yhteistyöstä.

Avauksesta kuvattiin myös video, joka löytyy YouTube linkistä osoitteesta: HYPERLINK "https://www.youtube.com/watch?v=tykLw_MiVa0" https://www.youtube.com/watch?v=tykLw_MiVa0 tai sitten pääset käsiksi videoon ja muihin kuviin ja kisatuloksiin Ilmajoen reserviläiset Ry www-sivulla HYPERLINK "https://www.reservilaisliitto.fi/ilmajoenreservilaiset" https://www.reservilaisliitto.fi/ilmajoenreservilaiset.

Itse kisaan osallistui ennätysmäärä ampujia; yhteensä 46 kilpailijaa. Hienoa huomata tässä kisassa, että perinneaseharrastus

Makuulta 100 m: Ampuma-asento maaten. Kiväärin kohdistuslaukaukset menossa.

Kari Mäkinen ampuu ja Tuomas Laitila syöttää patruunavyötä Maxim konekivääriin

on kasvattanut suosiotaan. Osallistujia oli kolmannes enemmän, kuin vuotta aiemmin.

Kilpailu ammuttiin kahdella aseella; 100 m perinekivääreillä ja 50 m perinsepistoolilla.

Ja kuten aina isoissa Ilmajoen kisoissa trahteerit oli kohdillaan! Emännille kuuluu suuri kiitos hyvästä ruuasta. Paikalle oli tuotu JSP teltta sekä Alfa-keitin, jolla sekä kisayleisölle että tietenkin itse kilpailijoille keitettiin hernekeittoa. Sehän maistui talvisessa säässä lisukkeineen. Ja mikäs oli

hyvää keittoa syödessä lämpimässä JSP teltassa. Ja jälkiruuaksi oli tietysti kahvia, korppuja sekä ratasleipiä. Keiton myynnistä kerättiin vapaaehtoinen maksu. Maksusta kertyneet varat Ilmajoen Reserviläiset lahjoittivat Ilmajoen Sotaveteraaniyhdistykselle. Tämä on pieni kiitos heille uhrauksistaan vaikeina sodan aikoina.

Perinteen vaaliminen jatkuu vahvana Ilmajoen Reserviläisissä myös jatkossa.

Kuvat: Mika Valkama

ILMAJOKI OTTI NUIJAN VUODEKSI HALTUUNSA!

Perinteeksi muodostunut Nuijatornaus on ampumatapahtuma Kurikan ja Ilmajoen reserviläisen välillä. Nuija turnaus ajoittuu aina viikkoa ennen Äitienpäivää, nyt lauantaina 6 toukokuuta. Vuoron perään järjestettävä turnaus oli nyt Kurikan järjestämisvastuulla. Paikkana oli Kiimanevan ampumarata.

Turnauksessa aseena on "pystykorva" ja ampuma-asentoja on kolme. Pysty, polvi ja makuu. Kolme kohdistuslaukausta "vattalta" ja varsinaisen kilpailu 15 laukausta, viisi laukausta asentoa kohden.

Osallistujia voi olla vaikka kuinka paljon mutta kolmeen parhaan yhteenlaskettu tulos ratkaisee. Kilpailussa jaetaan myös molemmista joukkueista parhaiden palkinnot 1-3 tai 4.

Ammunnassa on toimihenkilöinä aina ammunnanjohtaja, joka nyt oli Mikko S. Sääntti sekä varoupeerina Tapani Kaistila.

Kohdistusammunta osoitti että aseet kävivät hyvin maaliinsa eli kisa oli valmis alkamaan. Ammunnanjohtaja kertasi vielä

Nuijan luovutus

Jani Kontola vastaanottaa Nuijan Mikko S. Sääntiltä.

varo-ohjeet ennen ammunnan alkua.

Aikaa yhteensä ammunassa on kuusi minuuttia. Kaksi minuuttia asentoa kohden eli riittävästi. Tauluna ns. syöksyjätäulu myös rintakuviotauluksi "kehuttu"

Sää suosi ammuntaa, aurinkoinen kausi kevät sää, tuuli pohjoisesta.

Ilmajoki 386: Jani Kontola 136, Tuomas Laitila 128, Hannu Rasku 122

Kurikka 338: Tapani Kaistila 128 Eniten kympejä 7 kpl, Jyri Matalamäki 120, Kari Ratavaara 90

Ilmajoki järjestää turnauksen ensi vuonna toukokuussa Tervahaminassa.

Seurojen välinen toiminta lisää saman asian parissa toimivien yhteistoimintaa muillakin sektoreilla.

KILPAILUKUTSU

Ylihärän Reserviläiset ry järjestää V Ylihärän reserviläismalja-ampumakilpailun perinnekiväärillä 19.7.2017 klo 16:30 alkaen.

Paikka: Ekohovi Ylihärä (Kurjentie 633). Laji: Perinnekivääri 15 + 15 ls, matka 300 + 150 m (kummaltakin matkalta ensin 5 kohdistusl.)

Koelaukaukset ilmoitetaan ampujille. Kaikki ampuvat ensin 300 m, minkä vuoksi kaikkien oltava

paikalla klo 17:00 mennessä.

Sarjat: Yli ja alle 50.

Palkinnot: Parhaalle ampujalle kiertopalkinto, lisäksi kummankin sarjan kolme parasta palkitaan.

Ilmoittautumiset (mieluummin yhdistyksittäin): jyliiketola@gmail.com tai 050-3771451 (iltaisain 17.7. mennessä, os.maksu 10€).

Rata: Ammunnat ammutaan taivasalla ja maapenkalta, sateen sattuessa sateessa! Buffetti

Tiedustelut: Jukka Yliketola 050-3771451, Markku Haukkala 050-3026789, Vellu Keskinen 050-5997396

AMPUMATAITOPÄIVÄ KIIMANEVAN RADOILLA!

Kurikan reserviläiset järjestivät ensimmäisen ampumataitopäivän lauantaina 13.5.

Seuraava järjestetään syyskuussa. Seuratkaa Kurikan reserviläisten Facebook-sivuja.

Ampumataitopäivä muodostui neljästä "lajista". Ensin alkuun suoritettiin aseiden esittely. Sitten seurasivat ammunnat järjestyksessä kivääriasein, konetuliasein sekä lopuksi käsiasein pistooliammunta.

Ammuntojen suorittamista varten oli haettu viranomaislupa joka koski konetuliaseilla ammuntaa.

Eero ja Jyri Matalamäki olivat tuoneet radalle varsinaisen "arsenaalin" jopa harvinaisiakin aseita joilla oli oma tarinansa. Eero Matalamäki luennoi aseista kuulijakunnalle, kertoen yksityiskohtaisesti, miten? mistä ja milloin. Monissa aseissa oli tarinaa suojeluskunnista, Venäjältä ja Neuvostoliitosta jne..

Kaikissa aseissa oli yhteistä se että ruuti lähetti luodin liikkeelle ja niitäkin oli useampaa eri kokoa.

Eräitä aseita joita Eero ja Jyri Matalamäki esittelivät:

SUOMI KP m-31

Aimo Lahti suunnitellut, kaliberi 9 mm.

Ollut Suomen armeijan käytössä talvi- ja jatkosodassa (ns. Vapauden viikate). Kotimainen ase. Aseella on mahdollista ampua kerta- tai sarjatulta. Aseella pääsimme kokeilemaan osumatarkkuutta kertatulella sekä sarjatulen vaikutusta lyhyinä sarjoina. Lipas joko rumpu- tai tankolipas. Toteamuksemme, että aikansa paras ase. Toiminta varma. Parhaimmillaan lähietäisyyksillä, ylläköissä yms.

KONEPISTOOLI m 44

kaliberi 9mm

Ase on padannettu kopio A.I Sudajevin suunnittelema PPS 43 mallista malli saatiin Karjalan kannakselta sotasaaliina

Tikkakosken asesuunnittelija Kekki teki Suomalaisen monin tavoin parannetun version.

Myöhemmin Saksalainen Wili Daugs (Tikkakosken osakas) vei aseensa piirustukset Espanjaan, jatkoi siellä tuotantoa DUX 51 nimellä.

Ase ei kerinnyt jatkosotaan, mutta oli mm.Suomen YKn joukkojen käytössä

Kuva: Eero Matalamäki esittelee Tokarev pistoolia.

Suezilla sekä Cyproksella. Ase oli Suomessa käytössä poliisivoimillakin palveluskäytössä. Ase toimii ainostaan sarjatulella. Ammuimme aseella tankolippaasta, lyhyitä sarjoja.

WINCHESTER m1895

Tsaari Nikolai toinen tilasi näitä 7,62R patruunoita ampuvia kivääreitä noin 300000 kappaletta joita sitten joutui suomalaisten haltuun, etenkin Raatteen tien voitokkaissa taisteluissa.

Parabellum m23

Aseita valmistettiin useissa maissa alunperin Saksalainen

Kalib. 7,65 ja 9 millisenä

Ollut Suomessa Armeijan ja poliisin käytössä pääasiallisesti

TOKAREV m TT 33 (tähtipistooli)

Kalib 7,62

Saatu Suomeen pääasiassa sotasaaliina. Kuten saman niminen puoliautomaatti kivääri.

Ammunnat johtivat Mikko S. Sääntti, Eero Matalamäki ja Jyri Matalamäki. Tulokset kirjattiin ylös jokaisesta ammunnasta, vaikkakaan ei varsinaista kilpailua ollut. Mutta ainut naisampuja ampui myös monia miehiä paremmin. Kehui että

ampui ensimmäistä kertaa reserviläisaseella, uskon asia. Tulos oli niin hyvä.

Osallistujia oli kaikkiaan lähes kaksikymmentä. Viranomaislupan kesto oli viisi tuntia.

Reserviläisaseista testasimme tarkkuutta Arsenalilla joka kävi hyvin. Oma luokkaansa oli tietenkin Sako 92 S, osumat löytyivät euron kolikon kokoiselta alueelta.

Käsiaseista yllättävin osumatarkkuudellaan oli Parabellum 9.0 mm.

Osallistujille jäi kuten järjestäjillekin hyvä maku yli neljä tuntia kestäneestä ratahetkestä. Niin mukavaa oli että ei ehtinyt tulla "näläkäkään".

Syksyllä kaikki mukaan!

Pyörät valmiina

Tämän kesän RESERVILÄISPYÖRÄILYN järjestää Alavuden reserviläisjärjestöt

Kokoontuminen Alavuden areenalle, os. Lakiantie 5, lauantaina 12.8. klo 9 mennessä, missä ilmoittautuminen, aamukahvi ja varusteiden jako.

Reitin pituus reilu 40 km.

Oma pyöräilykypäri ja vesipullo mukaan, myös omaa pyörää voi käyttää.

Ilmoittautuminen mieluummin os. www.mpk.fi mutta myös piiritoimiston sähköpostiin ep.reservilaispiirit@netikka.fi voi ilmoittautua.

Lisätietoja Keijo Vilmilältä puh. 0405367890

Ja ei kun mukaan, vielä ehtii treenatakin!

kuva: Marja Konimäki

Tulokset: Kiikariv. 300 m: Sarja H70:1)

Lindroos Reijo, Laihian Res., 96p., 2) Salo Sakari, Kauhavan Res., 80p., 3) Korpimäki Pentti, Kauhavan Res., 77p., 4) Glader Pauli, Vaasan Res., 56p.

H60: 1) Siren Jorma, Vaasan Res., 97p., 2) Ala-Hukkala Jari, Seinäjoen Res., 96p., 3) Fred Christer, Vaasan Res., 94p., 4) Iso-Oja Antti, Ilmajoen Res., 82p., 5) Kuopala Aito, Kauhavan Res., 70p., 6) Laitila Veli-Jussi, Ilmajoen Res., 68p., 7) Lepistö Jouko, Kauhavan Res., 66p.

H50: 1) Ala-Hukkala Timo, Seinäjoen Res., 93p., 2) Mäenpää Aimo, Kauhavan Res., 91p., 3) Hynynen Seppo, Kauhavan Res., 90p., 4) Yliketola Jukka, Ylihärmän Res., 85p., 5) Malm Jukka, Kauhavan Res., 85p., 6) Haukkala Markku, Kauhavan Res., 83p., 7) Keskinen Veli-Matti, Ylihärmän Res., 81p., 8) Rasku Hannu, Ilmajoen Res., 78p., 9) Sjöblom Johannes, Kauhavan Res., 78p.

H: 1) Isosalo Antti, Kauhavan Res., 95 p., 6 kymppiä, 3 ysiä, 1 kasi, 1) Laitila Tuomas, Ilmajoen Res., 95 p., 6 kymppiä, 3 ysiä, 1

Perinne- ja kiikariväärin pm-kilpailu 13.5. Kauhavalla

kasi, 3) Kontola Jani, Ilmajoen Res., 95 p., 5 kymppiä, 4) Aho Tommi, Vaasan Res., 91p., 5) Lindroos Jani, Laihian Res., 91p., 6) Ahonen Pasi, Ilmajoen Res., 91p., 7) Korvajärvi Seppo, Kauhavan Res., 90p., 8) Kaperi Ari, Ilmajoen Res., 88p., 9) Maijala Teemu, Alavuden Res., 88p., 10) Mäkinen Kari, Ilmajoen Res., 84p., 11) Lepistö Jani, Kauhavan Res., 81p., 12) Maijala Jussi, Alavuden Res., 60p.

Perinneväri 300 m: Sarja D: 1)

Keski-Hannula Kirsi, Vaasan Res., 168 p. H70: 1) Korpimäki Pentti, Kauhavan Res., 231 p., 2) Salo Sakari, Kauhavan Res., 230 p., 3) Lindroos Reijo, Laihian Res., 227 p., 4) Glader Pauli, Vaasan Res., 87 p. H60: 1) Salmeskari Esa, Ylihärmän Res., 242 p., 2) Mattsson Reijo, Kauhajoen Res., 234 p., 3) Riihluoma Tapio, Pohjanmaan Rauhant., 234 p., 4) Ala-Hukkala Jari,

Seinäjoen Res., 226 p., 5) Iso-Oja Antti, Ilmajoen Res., 225 p., 6) Siren Jorma, Vaasan Res., 225 p., 7) Lepistö Jouko, Kauhavan Res., 220 p., 8) Fred Christer, Vaasan Res., 208 p., 9) Pohto Jorma, Ylihärmän Res., 197 p., 10) Laitila Veli-Jussi, Ilmajoen Res., 175 p., 11) Raitila Jarmo, Pohjanmaan Rauhant., 152 p.

H50: 1) Haukkala Markku, Kauhavan Res., 237 p., 2) Pajala Heikki, Pohjanmaan Rauhant., 220 p., 3) Ala-Hukkala Timo, Seinäjoen Res., 219 p., 4) Keskinen Veli-Matti, Ylihärmän Res., 183 p., 5) Yliketola Jukka, Ylihärmän Res., 172 p., 6) Rasku Hannu, Ilmajoen Res., 158 p., 7) Malm Jukka, Kauhavan Res., 148 p., 8) Hynynen Seppo, Kauhavan Res., 138 p., 9) Sjöblom Johannes, Kauhavan Res., 136 p. H: 1) Lindroos Jani, Laihian Res., 235 p., 2) Lepistö Jani, Kauhavan Res., 224 p., 3) Autio Heikki, Ilmajoen Res., 219 p., 4)

Myllykoski Petri, Kauhavan Res., 200 p., 5) Korvajärvi Seppo, Kauhavan Res., 186 p., 6) Kontola Jani, Ilmajoen Res., 186 p.

Piirien tiedottaja ja Kauhavan Reserviläisten puheenjohtaja Antti Isosalo voitti kiikariväärin yleisen sarjan.

Urheilukalenteri 1.6.-31.12. 2017**Kuntourheilutapahtumat**

aika	laji	Paikka
	Cooperin testit	Paikkakunnitt.
12.8.	Reserviläispyöräily, pyörämarssi	Alavus
	Häjyn Rinki	Ylihärmä

Kilpailut

5.6.	Ammunta puoliautomaattikiv. 3-asent.+ m.	Vaasa
11.6.	Ampumakilpailut pist	Vaasa
15.7.	Palv.aseammunnat 3 ja 4 (pist.reserviläisammunta)	Peräsjk
16.7.	SRA	Ilmajoki
5.8.	Kenttä, pystykorva, kiik.kiv. , diopteri	Kauhava
7.8.	Ammunta puoliautomaattikiv. 150 RA7	Vaasa
13.8.	Ampumakilpailut pien.kiv	Ähtäri
30.8.	Ampumajuoksu pien.kiv.	Kurikka
28.8.	Ampumajuoksu pistoolilla	Seinäjoki
	Ilma-ase	Jalasjärvi
25.7.	Falling Plate (järj. Rauhanturvaajat)	Kauhava

Reservin ampumamestaruuskilpailuihin Rovaniemelle 19.-20.8. halukkaat.

Ilmoittautuminen teijo.kimpimäki@gmail.com 9.7. mennessä.

Perinneväri Vaasa

Raimo Keski-Hannula oli ylivoimainen perinnevärikkisoissa Vaasassa

Hallimestaruus Vaasassa 9.4.**Tulokset**

25m Pienoispistooli 60 ls sarja Y:1) Raimo Keski-Hannula Vaasa 522, 2) Juha Lähdesmäki Ilmajoki 513, 3) Seppo Korvajärvi Vaasa 368.

25m Pienoispistooli 60 ls sarja Y50: 1) Jyrki Leppälä Alavus 563, 2) Ari Sundman Vaasa 543, 3) Jukka Malm Kauhava 501.

25m Pienoispistooli 60 ls sarja Y60: 1) V-P Nevala Jalasjärvi 558, 2) Bernt Björkqvist Vaasa 540, 3) Juha Vaahtoniemi Vaasa 538, 4) Eero Haapala Peräseinäjoki 538, 5) CH Fred Vaasa 508, 6) Heikki Tamminen Vaasa 504.

25m Pienoispistooli 60 ls sarja Y70: 1) Per-Erik Gammalgård Vaasa 547, 2) Jarmo Nyrhinen Jalasjärvi 535, 3) Risto Rintamäki Vaasa 406.

25m Pienoispistooli 60 ls sarja Y75: 1) Matti Tulimäki Kurikka 513, 2) Juha Tammela Jalasjärvi 471, 3) Pentti Korpimäki Kauhava 425.

50m Kivääri 40 ls, makuu sarja Y50: 1) Raimo Keski-Hannula Vaasa 322, 2) Reijo Porspakka Vaasa 109.

50m Kivääri 40 ls, makuu sarja Y60: 1) Pekka Herlevi Vaasa 299, 2) CH Fred Vaasa 248.

E-P:n reserviläispiirien ja tukijain tiedotuslehti
Impivaarantie 25 60420 Seinäjoki
lmpiehti@gmail.com
www.epresp.fi

Päätoimittaja Ulla Muurimäki
050 3285264

Toimituskunta
Niilo Hakala, Matti Heinonen, Antti Isosalo, Kai Kaistila, Erkki Kallio, Jorma Kangasluoma, Olavi Koskinen, Heikki Makkonen, Jarmo Mäki-Ketola, Mikko S. Sääntti
Taitto
Merja Kaukola

Julkaisija
Etelä-Pohjanmaan reserviläispiirit ja Lakeuden Maanpuolustajain Tuki
Painopaikka
I-Print Seinäjoki

PM-Perinneväri 150m makuu 30ls ja 3-asentokilpailu 8.5.2017 Vaasassa**MAKUU 30ls:**

Sarja N: 1) Keski-Hannula Kirsi, Vaasan Reserviläiset; 250p

Sarja H: 1) Lindroos Jani, Laihian Reserviläiset; 280p, 2) Rantamäki Janne, Ilmajoen Reserviläiset; 269p, 3) Lepistö Jani, Kauhavan Reserviläiset; 267p, 4) Autio Heikki, Ilmajoen Reserviläiset; 257p, 5) Ala-aho Juha, Vaasan Reserviläiset; 252p, 6) Lähdesmäki Juha, Ilmajoen Reserviläiset; 251p, 7) Korvajärvi Seppo, Vaasan Reserviläiset; 220p

Sarja H50: 1) Keski-Hannula Raimo, Vaasan Reserviläiset; 286p, 2) Pajala Heikki, Pohjanmaan Rauhanturvaajat; 278, 3) Ala-Hukkala Timo; Seinäjoen Reserviläiset; 273p, 4) Haukkala Markku, Ylihärmän Reserviläiset; 272p, 5) Hänninen Juhani, Ylihärmän Reserviläiset; 263p, 6) Keskinen Veli-Matti, Ylihärmän Reserviläiset; 255p, 7) Yliketola Jukka, Ylihärmän Reserviläiset; 246p, 8) Rasku Hannu, Ilmajoen Reserviläiset; 241p

Sarja H60: 1) Mattson Reijo, Kauhajoen Reserviläiset; 281p, 2) Ala-Hukkala Jari, Seinäjoen Reserviläiset; 278p, 3) Fred Christer, Vaasan Reserviläiset; 276p, 4)

Lepistö Jouko, Kauhavan Reserviläiset; 266p, 5) Sirén Jorma, Vaasan Reserviläiset; 261p, 6) Iso-Oja Antti, Ilmajoen Reserviläiset; 260p, 7) Riihluoma Tapio, Kauhajoen Reserviläiset; 257p, 8) Laitila Veli-Jussi, Ilmajoen Reserviläiset; 246p

Sarja H70: 1) Lindroos Reijo, Laihian Reserviläiset; 277p, 2) Korpimäki Pentti, Kauhavan Reserviläiset 269p, 3) Sandström Kaj, Vaasan Reserviläiset; 243p, 4) Pauli Glader, Vaasan Reserviläiset; 211p, 5) Rintamäki Risto, Vaasan Reserviläiset; 120p

3-ASENTO:

Sarja N: 1) Keski-Hannula Kirsi, Vaasan Reserviläiset; 186p

Sarja H: 1) Rantamäki Janne, Ilmajoen Reserviläiset; 264p, 2) Lindroos Jani, Laihian Reserviläiset; 250p, 3) Lähdesmäki Juha, Ilmajoen Reserviläiset; 248p, 4) Korvajärvi Seppo, Vaasan Reserviläiset; 235p, 5) Lepistö Jani, Kauhavan Reserviläiset; 231p, 6) Autio Heikki, Ilmajoen Reserviläiset; 226p, 7) Ala-aho Juha, Vaasan Reserviläiset; 222p

Sarja H50: 1) Keski-Hannula Raimo,

Vaasan Reserviläiset; 275p, 2) Pajala Heikki, Pohjanmaan Rauhanturvaajat; 254, 3) Hänninen Juhani, Ylihärmän Reserviläiset; 251p, 4) Ala-Hukkala Timo; Seinäjoen Reserviläiset; 249p, 5) Haukkala Markku, Ylihärmän Reserviläiset; 248p, 6) Keskinen Veli-Matti, Ylihärmän Reserviläiset; 236p, 7) Yliketola Jukka, Ylihärmän Reserviläiset; 231p, 8) Rasku Hannu, Ilmajoen Reserviläiset; 195p

Sarja H60: 1) Ala-Hukkala Jari, Seinäjoen Reserviläiset; 263p, 2) Riihluoma Tapio, Kauhajoen Reserviläiset; 253p, 3) Mattson Reijo, Kauhajoen Reserviläiset; 250p, 4) Laitila Veli-Jussi, Ilmajoen Reserviläiset; 245p, 5) Fred Christer, Vaasan Reserviläiset; 239p, 6) Sirén Jorma, Vaasan Reserviläiset; 230p, 7) Iso-Oja Antti, Ilmajoen Reserviläiset; 230p, 8) Lepistö Jouko, Kauhavan Reserviläiset; 229p

Sarja H70: 1) Korpimäki Pentti, Kauhavan Reserviläiset 237p, 2) Lindroos Reijo, Laihian Reserviläiset; 223p, 3) Sandström Kaj, Vaasan Reserviläiset; 199p, 4) Pauli Glader, Vaasan Reserviläiset; 190p, 5) Rintamäki Risto, Vaasan Reserviläiset; 162p

Veljekset Ala-Talkkari Oy

AS MUOVIOY
64700, Teuva Puh. 06-267 2700

ASIANAJOTOIMISTO
Lepistö & Mäkinen Oy

Hakaradio Ecosto Oy
SEINÄJOKI

Hiipakka
- Since 1951 -

HINAUS JA TUUPPAUS

SKAALA IKKUNATEHDAS HAUTANEN OY
PL 17, 62375 YLIHÄRMÄ WWW.SKAALA.COM
Tel: +350 (0)6 482 2000 Fax: +358 (0)6 484 6950

Ensiapu-
ja kortti-
koulutukset

KURIKKA • POHJANKYRÖ • KYRÖNMAA • TEJUKA
- LEHTI

LATOMÄEN SÄHKÖLIKE

MBKOSKINEN.FI
puh. 06-4235900

Kun hinta ratkaisee minimani

PLAST TIME OY
KAUHAJOKI

Vaasan Maalaustyö Reinisalo

Rinta-Joupin Autoliike
www.rinta-jouppi.com www.auto.fi

P. ROTOLA - PUKKILA OY
WWW.TIMANTTI.COM

SÄHKÖ // KAUNISTO

ALAJÄRVI • ALAVUS • KUORTANE • PIETARSAARI • SEINÄJOKI • TAMPERE • TÖYSÄ

TAM SIN PUUTARHAT • TEUVA

